

birlik haberleri

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Birlik Haberleri Bülteni Şubat-Mart 2007/Sayı114

TMMOB
39. Dönem
II. Danışma Kurulu
Yapıldı

ABD'nin Irak'ı İşgali Tüm Türkiye'de
Protesto Edildi

Kalkınma Ajansları

MTA

Jeotermal Sahalar İhalesi

Bayındırlık Bakanlığı Sicil
Durum Belgeleri

TMMOB'nin
Hukuk Mücadelesi
Devam Ediyor

8 Mart Dünya Kadınlar Günü Kutlu Olsun

İÇİNDEKİLER

TMMOB 39. Dönem 2. Danışma Kurulu Yapıldı	3
İşgale ve Savaşa Dur DE	7
ABD'nin Irak'ı İşgali Tüm Türkiye'de Protesto Edildi	9
Kayıt Dışı Ekonomi ve Sosyal Politikalar	14
Kalkınma Ajanslarına Dur Dedik	17
MTA'nın Jeotermal Sahaların Kullanım Haklarının Devredilmesine İlişkin İhalesinde Yürütmeyi Durdurma	22
Bayındırlık Bakanlığı İçişleri Bakanlığı'na Sicil Durum Belgeleri İle İlgili Yazı Gönderdi	23
TMMOB, TBMM Plan Bütçe Komisyonu'nda İller Bankası Yasa Tasarısı'yla İlgili Görüş Bildirdi	26
TMMOB, Cargill Avrupa Başkanı İçin Suç Duyurusunda Bulundu	29
TMMOB, 40.Yılında DİSK'i Sevgiyle Selamlamaktadır.	31
TMMOB, Sağlık Hakkı İçin Ankara'da "Beyaz Miting"deydi	32
8 Mart Dünya Kadınlar Günü Kutlu Olsun	33
"Türk Petrol Kanunu" Yeniden Düzenlenmelidir	34
Orman Mühendisliği Tüzüğü İçin Oluşturulan TMMOB Görüşü Çevre ve Orman Bakanlığı'na Gönderildi	44
5.Dünya Su Forumu Başlangıç Toplantısı 19-20 Mart 2007'de İstanbul'da Yapıldı	53
TMMOB Etkinliklerinin Tarihleri Belirleniyor	54
İKK'lardan	57
Oda'lardan	60
Çalışma Grupları Güncesi	64

TMMOB 39. Dönem Yönetim Kurulu Kararlarından.....

10 Şubat 2007 tarihinde yapılan Yönetim Kurulu toplantısında;

TMMOB Kamulaştırma Davalarında Bilirkişi Olarak Görev Yapacak Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Nitelikleri, Belgelemdirilmesi ve Çalışma Koşullarına İlişkin Usul ve Esasları'nın kabulüne,

TMMOB Yönetim Kurulu'nun 20 Ocak 2007 tarih ve 216 sayılı kararı ile oluşturulan komisyonun görüşleri doğrultusunda, TMMOB Peyzaj Mimarları Odası Meslek İçi Eğitim ve Belgelendirme Yönetmeliği'nin kabulüne ve Resmi Gazete'de yayımlanması için Yürütme Kurulu'na görev ve yetki verilmesine, TMMOB Çevre Mühendisleri Odası Sürekli Eğitim Merkezi ve Belgelendirme Yönetmeliği'nin Hukuk Müşavirimizin TMMOB Kanunu ve Ana Yönetmeliği'ne göre yapılması gerektiğini belirttiği değişikliklerin yapılması koşuluyla kabulüne ve Resmi Gazete'de yayımlanması için Yürütme Kurulu'na görev ve yetki verilmesine,

Ülkemizde şeker kotasının artırılmasına yönelik 27.01.2007 tarihli Bakanlar Kurulu kararının iptali için dava açılmasına, açılan davalara müdahil olunmasına,

Bodrum İlçe Koordinasyon Kurulu'nun Sekreterliğinde, Bodrum'da "Bodrum Yarımadasının Çevresel ve Yapısal Geleceği Sempozyumu" düzenlenmesine

04 Mart 2007 tarihinde yapılan Yönetim Kurulu toplantısında;

8 Mart Dünya Kadınlar Günü nedeniyle yapılacak etkinliklerde yer almaya, bağlı birimlerimizin ve üyelerimizin katılımlarının sağlanması için gerekli çalışmaların İl Koordinasyon Kurullarımız aracılığıyla yürütülmesine,

ABD'nin Irak'a saldırısının 4.yılı dolayısıyla dünyada yapılacak savaş karşıtı gösterilere paralel olarak 17 Mart 2007 tarihinde İstanbul'da Küresel Barış ve Adalet Koalisyonu tarafından yapılacak mitinge katılarak destek verilmesine ve bu konuda TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu'nun görevlendirilmesine,

DİSK'in önerisi doğrultusunda 1977 1 Mayıs katliamının 30.yılı nedeniyle, İstanbul Taksim Meydanında yapılacak 1 Mayıs Mitinginin desteklenmesine ve bu konu ile ilgili yapılacak hazırlık toplantılarına katılmasına,

13.Uluslararası Enerji, Kojenerasyon ve Çevre Teknolojileri Konferansı kapsamında yapılacak "Enerji Sektörünün Problemleri ve Çözüm Önerileri" başlıklı panele konuşmacı olarak Birliğimizi temsilen Yönetim Kurulu İl.Başkanı Hüseyin Yeşil'in katılmasına,

24 Mart 2007 tarihinde yapılan Yönetim Kurulu toplantısında;

Muğla İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Alifer Atasever'in istifasının kabulüne,

Ankara İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Ramazan Pektaş'ın istifasının kabulüne,

TMMOB 39. Dönem Olağan Genel Kurulu'nda kabul edilen TMMOB 2006-2007 Dönemi Bütçe Uygulama Esasları Yönetmeliği'nin ilgili maddesi gereğince; TMMOB 2007 yılı gelir-gider bütçesinin 1.609.500.00 (Birmilyonaltıyüzdokuzbinbeşyüzyetmişdokuz TL, Odalar hissesinin 1.465.200,00 (Birmilyondörtüyüzaltmışbeşbinikiyüzyetmişdokuz TL) olarak kabulüne, Üniversitelerin "Mekatronik Mühendisliği" Bölümü mezunlarının Makina Mühendisleri Odası'na kaydolmalarına ve bu kararın TMMOB Genel Kurulu'na sunulmasına,

Tunceli'de İl Koordinasyon Kurulu kurulmasına ve Odalardan İl Koordinasyon Kurulu'na katılacak temsilcilerin isimlerinin istenmesine,

TCDD'nin "işletme fazlası" taşınmazlarının satış veya devri ile ilgili olarak illerimizde yapılacak ihalelerin ve değiştirilen imar planlarının yasal takibinin yapılması konusunda İl Koordinasyon Kurullarımıza görev ve yetki verilmesine,

İSKİ Genel Müdürlüğü'nün Ön Ödemeli Elektronik Su Sayaçlarının Temini, Montaj Yerlerinin İyileştirilmesi ve Yapılması İhalesi'nin iptali için dava açılması konusunda İstanbul İl Koordinasyon Kurulu'na yetki verilmesine,

11.Tüketici Konseyi'nde Birliğimizi Ekrem Poyraz'ın temsil etmesine,

Ateşleyici Yeterlilik Belgesi Sınav Kurulu'nda Birliğimizi temsilen Maden Mühendisleri Odası Üyesi Doç.Dr.H.Aydın Bilgin'in yer almasına,

Türk Loydu Vakfı Genel Kurulu'na Birliğimizi temsilen Tuncay Şenyurt'un katılmasına, karar verildi.

Best Western Otel'de düzenlenen toplantı, TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı'nın açış konuşmasıyla başladı. Soğancı konuşurken, Türkiye'deki ve dünyadaki gelişmeleri değerlendiren "TMMOB'nin sorumlulukları çok büyük. Bu ülkenin, bu insanının TMMOB'ye ihtiyacı çok büyük. Gerekliliklerini yerine getirmek zorundayız. Bu uğraşta hepimize büyük sorumluluklar düşmekte. Hepimize kolay gelsin. Hepimizin yolu açık olsun" dedi.

Mehmet Soğancı'dan sonra TMMOB Yönetim Kurulu II. Başkanı Hüseyin Yeşil, TMMOB etkinlikleri ve çalışmalarını ilgilendiren bir sunum yaptı. Hüseyin Yeşil'den sonra Danışma Kurulu üyeleri kürsüye gelerek, ülke gündemindeki gelişmeler, mesleki sorunlar, "Yabancıların Çalışma İzinlerini Düzenleyen Yasa Tasarısı", TMMOB'nin çalışmaları ve hukuk alanında elde edilen

Daha demokratik, daha özgür, insan haklarına daha saygılı bir Türkiye kavgasının mücadelecisi olan dostlarım, hepimizi şahsım ve TMMOB adına selamlıyorum.

Önce Hrant Dink suikastıyla başlamak istiyorum. Alçakça bir cinayete kurban giden Hrant Dink'in cenaze töreninde, o gün hepimiz Hrant'tık, hepimiz Ermeniydik. TMMOB, kim zulme uğrarsa, kim hangi kimliği nedeniyle haksızlıkla, adaletsizlikle karşılaşarsa, kim aşağılanır, dışlanır, ötekileştirilirse, onunla duygularını paylaşacaktır, "Ben Kürdüm, Çingeneyim, Kadınım" diye gene haykıracaktır. Solingen'de hepimizin Türk, Gazze'de hepimizin Filistinli, Fransa'da hepimizin Cezayirli olduğu gibi. Empati, yani kendini başkalarının yerine koyabilmek insani bir haslettir. Ne yazık ki bundan yoksun olanlar "hepimiz Türküz" nakaratına devam ediyorlar. "Evet Türk(!)sünüz, Türk kalacaksınız" tıpkı hep Kürt, hep Ermeni kalanlar, kendinden başka kimliği tanımayanlar gibi.

1 milyar kişinin günde 1 dolardan az kazandığı, dünya nüfusunun zengin %2'sinin dünya servetinin yarısına el koyduğu bir dünyada

arabülde konuşulduğunu görüşlerini tirdi.

Arabülde sırasıyla; Danışma Kurulu Üyeleri Kaya Güvenç, Mustafa Göksoy, Sevket Akdeğir, Gönülalan, Ertuğrul Özkök, Hasan Küçük, Ali Özten, Emin Koramaz, Mehmet Atıcı, Kamer Gülbenli, Halil Gökçe, Serdar Erkan,

Mustafa Küçük, Dündar Akbulut, Erhan Kutlu, Mehmet Ali Candaş, Ayşegül Oruçkaptan, Hüseyin Kahraman, Ahmet Bülent Tekik, Çetin Kurtoğlu, Simavi Bakır, İbrahim Saral, Haydar Şahin, Buğra Gökçe, Ramazan Pektaş, Paşa Öztürk, Semih Oktay, Petek Ataman, Emre Mardan, Tores Dinçöz, Ahmet Atalay, Gökhan Günaydın, izleyiciler Tuncay Karaçoğlu, Hayati Can, Oğuz Türkyılmaz, Yönetim Kurulu Üyesi Cemalettin Küçük, TMMOB Yönetim Kurulu II. Başkanı Hüseyin Yeşil ve Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı söz aldılar.

yaşıyoruz. Buna karşılık dünyanın yoksul yarısı dünya gelirinin %2'sine, servetin ise %1'ine sahip. Kuzey ile güney arasındaki, kadın ile erkek arasındaki, varlıklı ile yoksullar arasındaki fark gittikçe açılıyor. İnsanlar ya kapitalist küreselleşmenin yarattığı yoksulluğa, yoksunluğa, işsizliğe, eğitimsizliğe karşı ırkçı, faşist, dinci, gerici tepkilere sarılacaklar, Ogünler, Yasin'ler artacak, ya da tüm dünyada emekçilerle, sendikalarla, tarım üreticileriyle, kadın ve çevre hareketleriyle, savaş karşıtlarıyla enternasyonalist bir direniş sergileyecekler.

Geri döndürülemez bir süreç gibi sunulan kapitalist küreselleşmenin; uluslararası sermayenin bilinçli bir projesi, bunalımından çıkış projesi olduğu şimdi daha iyi anlaşılıyor. Emperyalistler arası eşit sömürme özgürlüğüne dayandırılan küreselleşmenin bir dönemi, Irak ve Afganistan işgalleriyle kapanmıştı. Şimdi karşımızda hiçbir inandırıcılığı da kalmadığı için imparatorluk değil ancak saldırgan bir emperyalizm olarak nitelenebilecek bir canavar bulunuyor. Irak'ta ölü sayısı altıyüzellibini aştı. Irak gitgide bir kardeş kavgasına sürüklenirken, ülkenin insani, tarihi, ekonomik kaynakları

tükenirken, ABD'nin kayıpları da giderek artıyor. Bunun yanında ne acı ki Irak'ta bir akıl tutulmasının yaşandığına da tanık oluyoruz. Yıllardır BAAS rejiminin zulmü altında yaşayan etnik ve dinsel kesimler, ABD tarafından yaratılan bir ortamı fırsat bilerek kendilerini öç alma ve intikam duygusundan kurtaramadılar. Ve ne acıdır ki; oğlunu öldürenleri değil de, bu coğrafyayı işgal edenleri katil sayan ABD vatandaşı Cindy Sheehan kadar bile duyarlı olmadılar.

Irak, Afganistan ve Filistin'deki "karamsarlık ekseninin" yanı sıra Latin Amerika'da bir "umut eksenini" doğuyor. Venezüela ve Bolivya insanlıktan yana yolunda hızla ilerlerken; hem iş, aş, sosyal hizmet taleplerini karşılamayı, ülkelerinin doğal kaynaklarını ulusallaştırmayı önemsiyorlar, hem de yerli halkların kimlik ve tanınma taleplerini karşılamayı ihmal etmiyorlar.

Latin Amerika'da yaşananlar eşitlik ve özgürlüğün birbirinden ayrılmaz iki temel değer olduğunu doğruluyor.

Diğer önemli bir nokta da bu coğrafyada taban inisiyatifleri, gecekondü komiteleri, doğal kaynakların korunması ya da neoliberalizme tepki zemininde ortaya çıkan örgütlenmelerin yaygınlaşması, doğrudan demokrasinin canlı örneklerinin yaşanması olarak gündeme giriyor.

Değerli arkadaşlar

2. Danışma Kurulumuzu yeni Cumhurbaşkanının belirleneceği, genel seçimlerin gerçekleştirilebileceği, ülkemiz için önemli bir dönemin başında toplamış bulunuyoruz.

Aslında bu ülkenin temel sorunlarından biri, bir türlü 12 Eylül rejiminin vesayetinden kurtulamamaktır, bir türlü geçmişle hesaplaşamamaktır, bir türlü demokratikleşememektir.

Çünkü yetkileri genişletilmiş, yasaları veto edebilen, üniversite rektörlerini, yüksek yargı yetkililerini atayan, halk tarafından seçilmemiş, halka karşı sorumlu olmayan Cumhurbaşkanı makamı da 12 Eylül rejiminin bir ürünüdür ve toplumu yukarıdan zapturapta alma misyonu taşır. Demokratik çözüm, Cumhurbaşkanlığına sembolik yetkilere çekmek iken, AKP her zamanki fırsatçılığıyla "bari bu yetkileri ben kullanayım" diyerek Çankaya'ya da nüfuz etme hazırlığı içerisinde. Muhalefet ise, alışlageldik "cumhuriyetin koruyuculuğu" misyonuna bürünmüş, Çankaya'yı bahane ederek ordu başta olmak üzere tüm otoriter güçleri seferber etme gayretindedir. Bizim bu sözlerden doğru bir tespiti mutlaka ortaya koymamız gerekir.

Benzer biçimde "adil temsil" ilkesini ayaklar altına alan %10 seçim barajı yine 12 Eylül hukukunun bir türlü değiştirilmek istenmeyen mirasıdır. Sürekli, cumhuriyetin tehlike altında olduğu tezini işleyenler, bu hükümetin seçmenlerinin yaklaşık dörtte birinin, oy kullananların üçte birinin oyuyla seçildiğini, pekâlâ aynı senaryonun 2007'de de tekrarlanabileceğini görmezden gelmektedir.

Bugün demokratın demenin asgari bir koşulu bu anti-demokratik seçim yasasına karşı çıkmak, Anayasa'ya konulacak geçici bir maddeyle seçim barajının kaldırılması için mücadele etmektir. Türkiye'nin demokratikleştirilmesi için atılacak esas adım ise; demokratik, özgürlükçü yeni bir anayasa, üzerimize çöreklenmiş 12 Eylül rejimini tasfiye edecek dinamizmi sergileyebilmektir.

Ülkemizde bazıları; "al gülüm ver gülüm" hesabı ile aslında halkın güçsüzlüğü, düzene direnmenin beyhudeliği varsayımıyla politika yapıyorlar, geniş kitlelere vaatte bulunmadan "dar alanda küçük tepişmelerle" seçimler için "suni kutuplaşmalar" yaratıyorlar. AB ve ABD ile ilişkiler, Dünya Bankası, IMF, NATO gibi temel konularda adeta "yok birbirimizden farkımız" mesajı veriyorlar. Her mevzuyu "milli mutabakat" söylemiyle otomatikçe bağlıyorlar.

Ülkemizde "fazla" demokratiğin seçim piyasasında para etmeyeceği sonucuna varılıp "demokrasi" söylemi çoktan dillerden düştü. Kürt sorununun demokratik çözümünden, Kıbrıs, dinsel azınlıklar, silahlı kuvvetlerin siyaset üzerindeki vesayeti, yargı bağımsızlığı gibi konulardaki özgürlük taleplerinin önünde elbirliği ile adeta bir baraj oluşturuldu. Hepimizin, TMMOB'nin bu sözlerden doğru da tartışması gerekiyor.

Şimdi günümüzde siyasal yapılarıyla, partileriyle, meslek örgütleriyle, sendikalarıyla, yurttaş inisiyatifleriyle demokratik kamuoyuna, büyük sorumluluk düşüyor.

Örneğin, TCK'nın 301. maddesine artık kan sızdığı için hukuksal değil, siyasi bir mücadeleyle kaldırılması talebinde ısrar edilmesi gerekiyor.

Önümüzdeki dönemde anti-faşist mücadeleyle neoliberalizme ve gericiliğe karşı mücadelenin ortaklaştırılması, tüm emek ve demokrasi kesimlerinin bu hatta çekilebilmesi gerekli.

Yapılan hesaplamalar son 5 yılda faize 184 milyar dolar, her birimizin cebinden 2500 dolar ödendiğini gösteriyor. Hâlbuki yabancılar sadece 14 milyar dolara bankacılık sisteminin %35'ini ele geçirmiş durumdadır. Özelleştirmeler; sadece kamu işletmeleri, sağlık, eğitim gibi sosyal hizmetlerin özelleştirilmesiyle değil, kıyılar, plajlar, ormanlar, doğal kaynaklar, hatta daha klasik tanımıyla devletin ayrıcalığı olan şiddetin dahi özelleşmesiyle derinleşiyor.

Farklı sınıfların yaşam alanları ayrılıyor; seçim duvarlarına sığınanlar gibi duvarlar arkasında, korunaklı sitelerde "sterilize" bir yaşam sürenlerle, sade yurttaşlar iyice birbirinden kopuyor.

Sevgili arkadaşlar;

Neoliberal politikaların toplumda yarattığı tahribata karşı, "Başka bir dünya mümkün" derken egemenlerin bize bu dünyayı bağışlamayacağını ve mücadele geleneğimize güvenmemiz gerekir. Her düzeydeki, her siyasi yapıda, her yerde, daha fazla demokrasi, daha fazla katılım, daha fazla açık karar alma mekanizmaları yaratarak "Başka bir Türkiye mümkün, Başka bir dünya mümkün" sloganını daha fazla haykırmamız gerekir. Böyle bir siyaset anlayışı bizleri kaba milliyetçilikten ve etnik siyasetçilikten koruyabilir, ülkemizin emekten ve halktan yana güçlerini seferber edebilir. TMMOB bunu başarabilecek güçtedir. TMMOB emek ve demokrasi güçleri ile birlikte omuz omuza böylesi bir hattı yürütmek zorundadır. Yeter ki isteyelim. Bizim sorumluluğumuz çok büyük. Biz istersek yapabiliriz. Biz istersek bunu hayata geçirebiliriz.

Genel kurulumuzda da hep birlikte söyledik: Bu ülkenin, bu ülke insanının TMMOB'ye ihtiyacı devam etmektedir. Biz bu ihtiyacın gereklerini yerine getirmek zorundayız. Bu uğraşta hepimize büyük sorumluluklar düşmekte. Hepimize kolay gelsin. Hepimizin yolu açık olsun.

EMEK-MESLEK ÖRGÜTLERİNDEN IRAK İŞGALİNİN DÖRDÜNCÜ YILINDA “İŞGALE VE SAVAŞA KARŞI” KAMPANYA

Emek ve meslek örgütleri, ABD'nin Irak'ı işgalinin dördüncü yılında, “işgale ve savaşa dur” kampanyası başlattı. Kampanya 15 Şubat 2007 tarihinde İstanbul'da düzenlenen bir basın toplantısıyla duyuruldu.

TMMOB, DİSK, KESK, TTB, TDB, İstanbul Barosu, İstanbul SMMO, İstanbul Eczacılar Odası, İstanbul Veteriner Hekimler Odası'nın, 1 milyona yakın Iraklı'nın ölümüne neden olan işgal karşısında, ABD'nin Ortadoğu'dan çekilmesi, Irak'ta süren işgalin son bulması, savaşın ve ölümlerin durdurulması için başlattığı kampanya çerçevesinde, başta İstanbul olmak üzere Ankara, İzmir, Adana, Diyarbakır, Samsun, Kocaeli, Bursa, Eskişehir ve Gaziantep'te bölgesel toplantılar düzenlendi, bütün şehirlerde “barış zincirleri” oluşturuldu, 12 Mart Pazartesi günü ülke çapında ortak bildiri okuma eylemleri gerçekleştirildi. Ayrıca, kampanya için hazırlanan www.savasdur.de adresinde düzenlenen e-miting ile “savaşa hayır” diyen 200 bin kişinin imzası toplandı. Kampanya, 20 MART 20'DE SAVAŞA DUR DE, BİR SES VER, BİR IŞIK YAK etkinliğiyle son buldu.

Kampanyayı anlatmak düzenlenen basın toplantısında, örgütlerin ortak açıklaması TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı tarafından okundu.

İŞGALE VE SAVAŞA DUR DİYORUZ !

Kapitalist küreselleşmenin dünya halklarını düşürdüğü duruma bakın: Bir yanda bizim gibi ülkelerde sisteme entegrasyon için uyum yasaları. Öte yanda Irak'ta olduğu gibi savaş ve işgal.

Evrenin efendisi ABD'nin Irak'ta giriştiği işgalin dördüncü yılında da kargaşa ve çözümsüzlük ortamı tüm ülkede hükümünü sürdürüyor

İşgalci güçler ve yerli işbirlikçileri tarafından her gün Irak halkının üzerine bombalar yağdırılıyor. Güpegündüz gelişigüzel alınan insanlar işkencelerden geçiriliyor.

Her gün yüzlerce Iraklı'nın yüreği susturuluyor. Her gün onlarca Iraklı çocuk, Iraklı kadın, Iraklı genç yok ediliyor.

Ama Iraklı direniyor.

ABD ve işbirlikçileri işgalin şiddetini artırıyor. ABD Irak'ta yenildikçe saldırganlaşıyor. Saldırdıkça yeniliyor. Ama Irak

halkını, Irak direnişini teslim alamayacak. Yapacağı tek şey en iyi bildiği şey olacak: Kan dökmek!

Tıpkı Felluce'de olduğu gibi, tıpkı Samara'da olduğu gibi, tıpkı Necef'te olduğu gibi, tıpkı Bağdat'ta olduğu gibi.

Ama ne Felluce, ne Samara, ne Necef, ne de Bağdat katliamları Irak direnişini söndürmeye yetmedi.

Irak'ta ABD emperyalizminin ve yerli işbirlikçilerinin yarattığı ortamı hepimiz biliyoruz.

Bu insanlık suçudur!

Bu katliamdır!

Bu savaş suçudur!

Bu hastaneleri bombalamaktır!

Bu bebekleri öldürmektir!

Bu insanlığa yapılan işkencedir!

ABD emperyalizminin Irak'taki en büyük başarısı 650 bin Iraklıyı öldürmek oldu! 650 bin Iraklı kardeşimiz öldü. Dünyanın bir ucundan gelip Bağdat'ı işgal ederek, günlerce, aylarca bombalayarak bir litre petrol için yaptılar bunu.

Emperyalizmin Irak'ta işgal rejiminin ürünlerinden biri de oluşan derin istikrarsızlıktır. Irak'ta her gün intihar bombacıları, iç çatışma ve şiddet dolu bir hayat sürüyor. Bundan dört yıl önce Irak'a refah, demokrasi ve insan hakları ihraç edeceğini açıklayan ABD emperyalizminin işgalinin yarattığı manzaranın insanlıkla hiçbir ilgisi yoktur.

Irak'a özgürlük ve demokrasi götüreceğini söyleyen işgalci güçlerin, bu ülkeye götürdükleri tek şey kan ve gözyaşı olmuştur.

İşgal Irak'ta hukuksuzluğu olağan kılmıştır. Bölgede hukukun gücü değil, gücün hukuku hüküm sürmektedir.

Biz aşağıda imzası olan emek ve meslek örgütleri bu vahşete son verilmesi için dünya halklarının sessiz kalmasını dilemekteyiz. İnsanın insana bu denli hoyrat ve acımasız yaklaşımı, emperyalizmin ve vahşi kapitalizmin son örneğidir.

Bu gelişmeleri değerlendiren bizler;

ABD'nin Ortadoğu'dan çekilmesi, Irak'ta süren işgalin son

bulması, savaşın ve ölümlerin durdurulması için

Türkiye’de ve dünyadaki savaş ve işgal karşıtları ile birlikte, bugünden başlayarak 20 MART 20’DE SAVAŞA DUR DE, BİR SES VER, BİR IŞIK YAK etkinliğiyle son bulacak bir kampanya başlatıyoruz.

Bu kampanyada sadece örgütlerimizin üyelerinin yapacağı çalışmalarla yetinilmeyecek, en geniş katılımın sağlanmasına çalışılacaktır. Emeklilerin, ev kadınlarının, gençlerin, öğrencilerin, işçilerin, emekçilerin, kamu çalışanlarının, mühendislerin, mimarların, doktorların, avukatların, eczacıların, muhasebecilerin kısaca herkesin eyleme katılımını hedeflenecektir.

Kampanya kapsamında broşürler, afişler, bildirimler hazırlanarak tüm ülkeye dağıtılacaktır. Ayrıca konfederasyonlarımız üyesi buldukları uluslararası üst örgütleri bilgilendirerek Avrupa çapında kampanyanın genişletilmesine çalışacaklardır.

Başta İstanbul olmak üzere Ankara, İzmir, Adana, Diyarbakır, Samsun, Kocaeli, Bursa, Eskişehir ve Gaziantep

illerinde birimlerimizin katılımıyla bölgesel toplantılar düzenlenecektir.

Bütün şehirlerde BARIŞ zincirleri oluşturulacaktır.

12 Mart 2007 Pazartesi günü saat 12.00’de ülke çapında işyerlerinde, okullarda, hastanelerde, adliyelerde, meydanlarda ortak bildiri okuma eylemleri gerçekleştirilecektir.

Ayrıca bu kampanya için hazırlanan www.savasadur.de adresinde Türkiye’de ilk defa gerçekleştirilecek e-miting düzenleyeceğiz. Yüzbinlerce kişinin savaşa hayır demesini sağlayacağız.

Irakta ölen 1.000.000’a yakın insan için Türkiye çapında 1.000 toplantıda 1.000.000 kişiye ulaşılacak, savaşın ve işgalin kirli yüzü anlatılacaktır.

Ve 20M20...

20 Mart günü saat 20.00’de, yani ABD’nin Irak’ı bombalamaya başladığı gün ve saatte meşalelerimizi yakarak, düdüklerimizi çalarak, bir ışık yakacak, bir ses verecek ve İŞGALE VE SAVAŞA DUR diyeceğiz.

“SAVAŞA DUR DE” KAMPANYASI

II. BİLGİLENDİRME TOPLANTISI İSTANBUL’DA YAPILDI

ABD’nin Irak’ı işgalinin 4’üncü yılı nedeniyle başlatılan “Savaşa Dur De” kampanyası kapsamında 14 Mart 2007 tarihinde İstanbul’da bir bilgilendirme toplantısı gerçekleştirildi. Makina Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi’nde yapılan toplantıya kampanyayı düzenleyen emek meslek örgütlerinin temsilcileri katıldı.

TMMOB II. Başkanı Hüseyin Yeşil, TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Tores Dinçöz, Makina Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Başkanı Tevfik Peker, Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Başkanı Mehmet Ali Candaş’ın da katıldığı toplantıya Gazeteci Murat Utku konuk oldu.

TMMOB adına B. Birol Özdemir’in konuşma yaptığı toplantıda, DİSK’ten Kıvanç Eliaçık söz olarak Irak’ta ve dünyada yaşananların tüm emekçilerin gündeminde yer alması gerektiğine vurgu yaptı.

Toplantıda Irak’ta atılan ilk bombanın ardından geçen dört yılda yaşananların aktarıldığı kısa bir film gösterimi de gerçekleştirildi. Irak’ta atılan ilk bomba ile başlayan saldırının ardından yaşanan dört yılda hegemonya mücadelesinin nelere mal olduğunu gösteren filmde, insanların korku dolu gözleri ve kanla sıvanmış sokak görüntüleri, işgalin kanlı yüzünü gözler önüne serdi.

ABD'nin Irak'ı işgalinin dördüncü yılında düzenlenen "işgale ve savaşa dur" kampanyası çerçevesinde, 12 Mart 2007 Pazartesi günü ülke çapında ortak bildiri okuma eylemleri gerçekleştirildi. Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Denizli, Diyarbakır, Edirne, Eskişehir, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Kocaeli, Mersin, Samsun ve Zonguldak'ta kitlesel basın açıklamalarıyla kampanya duyuruldu, bildiriler dağıtıldı.

Sevgili Dostlar...

Bugün burada bir utançtan kurtulmak için buluştuk...

Bugün buraya, dört yıldır sağır kulakların duyup da duymazdan geldiği bir konuyu konuşmak için toplandık...

Bugün buraya kör vicdanların görüp de görmezden geldiği acıları göstermek için toplandık...

Bugün burada kendimizle hesaplaşmak ve gelecekle buluşmak için bir araya geldik...

11 Eylül hepimizin hafızalarında... 11 Eylül saldırısını fırsat bilen ABD, "dünya halkları bizden neden nefret ediyor?" sorusuna cevap aramadan düşman bildiği herkesi cezalandırmaya başladı. Saldırının gerçek nedenleri ve gerçek failleri araştırılmadı. Önce Afganistan'a sonra Irak'a bombalar yağdı. Sıradaki hedefler belirginleşmeye başladı.

ABD ısrar ediyordu "Irak'ta kitle imha silahları var" diyordu. Bağımsız gözlemciler iddiaları yalanladı. Amerika faturaları sanki kendi kesmiş gibi ısrar ediyordu.

insanlık tarihinin en akılmaz savaşlarından birini başlatan ABD yarattığı cehennemi büyütmeye devam ediyor.

Bugün Türkiye'nin her yerinde...

okullarda, hastanelerde, eczanelerde, fabrikalarda, iş yerlerinde, şehir merkezlerinde bu bildiri okunacak...

Türkiye'nin her yerinde vicdan sahibi olan herkes, hep beraber "savaşa dur" diyecek...

Savaş karşıtları, 20 Mart günü saat 20'de şehir merkezlerine toplanacaklar. Ellerimizde; meşaleler, mumlar ve düdükle savaşa karşı öfkemizi dile getireceğiz.

Kampanya boyunca www.savasadur.de adresindeki web sitesinde düzenlenen elektronik mitingle savaşa dur diyeceğiz.

Biliyoruz ki, 1 Mart'ta başardık... Ülkemizin savaşa ortak olmasına engel olduk. Bu kez daha güçlü olmalıyız.

Kendini dünyanın sahibi zannedenler "Füzelerle veya çek

İŞGALE VE SAVAŞA DUR DE

15 ilde gerçekleştirilen kitlesel basın açıklamalarına, illerdeki İKK temsilcileri ve TMMOB üyeleri de geniş katılım sağladı.

Ankara'da TMMOB, KESK ve DİSK'in katılımıyla Olgunlar Sokak Madenci Anıtı önünde basın açıklaması yapıldı. TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, Yönetim Kurulu Üyeleri İlker Ertem ve Alaeddin Aras'ın da katıldığı eylemde ortak basın açıklaması DİSK Ankara Bölge Temsilci Tayfun Görgün tarafından okundu.

İstanbul'da ise "savaşa ve işgale dur" demek için yüzlerce kişi Taksim Gezi Parkı'nda toplandı. TMMOB Yönetim Kurulu II. Başkanı Hüseyin Yeşil ve TMMOB Yönetim Kurulu üyelerinin de katıldığı eylemde bildiri DİSK Genel Başkanı Süleyman Çelebi tarafından okundu.

deFTERleriyle, yasal düzenlemelerle veya şiddet kullanarak" insanlık onurunu ayaklar altına alıyorlar. Orta Doğu'nun kentleri kan ve barut kokusuna boğuluyor.

ABD her geçen gün Irak'ta bataklığa saplanıyor. Emekçilerin maaşlarından, çocukların yemeklerinden, eğitimlerinden, sağlık haklarından çalınan paralarla oluşturulan savaş bütçesi her geçen gün daha fazla Iraklı'nın ve daha fazla Amerikan askerinin ölümüne neden oluyor. Irak'da yüzden fazla işçi, nakliyeciler vatan-daşlarımız da bu savaş dolayısıyla yaşamlarını kaybetmişler.

Kelimelerle tarif edilemeyecek kadar barbar bir savaş sırasında asker ve sivil çok sayıda insan hayatını kaybetti, Orta Doğu'nun tarihi ve kültürel değerleri yok oldu.

Bugün ABD Emperyalizmi ile hesaplaşmak gerekiyor. Ya vicdan ya cüzdandan demek gerekiyor. Ya insanlık, ya barbarlık ikileminde bizlerin safı bellidir.

Irak'a özgürlük ve demokrasi getireceğini söyleyen işgalciler Irak'ta 650 bin kişiyi katlettiler.

Biz gücün terörüne ve terörün gücüne karşı çıkıyoruz. ABD ve işbirlikçilerinin bir an önce Orta Doğu'yu terk etmesini istiyoruz.

9 emek ve meslek örgütü olarak, milyonlarca yurttaşımız ve farklı ülkelerden milyarlarca kardeşimiz gibi "savaşa dur" diyoruz.

Ev hanımları, öğrenciler, emekliler, işçiler, kamu emekçileri, doktorlar, diş hekimleri, mimarlar, mühendisler,eczacılar, avukatlar ve muhasebeciler... ve siz ve biz...

Tüm dünya ile beraber "savaşa hayır" diyeceğiz "savaşa dur" diyeceğiz. "Savaşa bir daha asla" diyeceğiz...İnanıyoruz biz bu savaşı durduracağız.

Türkiye'nin bir çok yerinde olduğu gibi Ankara'da da standlar açacağız, 16 Mart günü ABD Büyükelçiliği önünde protestomuzu tekrarlayacağız. Bir çok çalışmanın akabinde 20 Mart saat: 20'de Kızılay Yüksel caddesinden Sakarya caddesine meşalelerle gelip SAVAŞA DUR diyeceğiz.

IRAK İŞGALİNİN DÖRDÜNCÜ YILINDA ABD BÜYÜKELÇİLİĞİ'NE SİYAH ÇELENK BIRAKILDI

Emek meslek örgütleri temsilcileri ve savaş karşıtları Irak işgalinin 4'üncü yılında ABD Büyükelçiliği önüne siyah çelenk bıraktılar.

TMMOB, DİSK, KESK temsilcilerinin de aralarında bulunduğu yaklaşık 500 kişilik grup 16 Mart 2007 tarihinde

saat 12:30'da Yüksel Caddesi'nde toplanarak slogan ve alkışlarla ABD Büyükelçiliği'ne kadar yürüdü. ABD Büyükelçiliği'nin karşısında Kenedy Caddesi'nde toplanan savaş karşıtlarının ortak basın açıklaması KESK Genel Başkanı Dr. İsmail Hakkı Tombul tarafından okundu.

Basın açıklaması sonrası TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı ve KESK Genel Başkanı Dr. İsmail Hakkı Tombul ABD Büyükelçiliği önüne siyah çelenk bıraktılar.

ABD Büyükelçiliği önünde okunan ortak basın açıklaması şöyle:

Değerli Arkadaşlar, Sayın Basın Emekçileri;

Dört yıl önce bu günlerde, Amerika Birleşik Devletleri öncülüğündeki Koalisyon güçleri, yakın tarihimizin en büyük işgallerinden birinin son hazırlıklarını yapmaktaydı. Savaşa gerekçe gösterilen "Kitle İmha Silahlan" konusunda araştırma yapan Birleşmiş Milletler Silah Denetim Komisyonu'nun "daha fazla süre" isteğine kulak tıkayan Bush, generalleriyle son planlarını bugünlerde yapıyordu.

İşgalin ilerleyen günlerinde açıklanan Silah Denetim Komisyonu Raporu, Bush'un acelesinin nedenini de açığa çıkarıyordu aslında. Irak'ta, ileri sürüldüğü gibi "kitle imha silahları" yoktu. Irak'a en yakın kitle imha silahı, sınırlarının hemen ötesine konuşlanmış, Amerikan ordusuydu.

Bush'un yalanlarla gerekçelendirdiği savaş ve işgal, dört yıl boyunca yüz binlerce insanın hayatını kaybetmesine neden oldu.

Amerika'nın vaat ettiği "özgürlük ve demokrasinin" yerine bugün Irak'ta kanlı bir iç savaş yaşanmakta. Sokaklarda her gün bombalar patlamakta, yeni kısımlar yaşanmakta.

Tüm bunların sorumlusu Amerika Birleşik Devletleri ve Bush Yönetimi'dir.

Bugün buradan bir kez daha işgalin öncüsü olan Amerika'ya sesleniyoruz:

Derhal askerlerinizi toplayıp Irak'tan ve tüm Ortadoğu'dan çekilin!

Döktüğünüz kanların, öldüğünüz canların, yıktığınızı yuvaların her biri için tüm

dünyadan özür dileyin!

Irak'ta yol açtığınız acıların hesabını verin!

Bizler, Türkiye'deki savaş karşıtı Sendikalar, Odalar, Demokratik Kitle Örgütleri ve Siyasi Partiler olarak, 15 Şubat'ta başlattığımız "20 Mart 20'de Savaşa Dur De" kampanyası boyunca, Türkiye'nin her yerinde, ülkemizin tüm barış yanlısı güçleriyle birlikte, Irak'taki işgalin ve savaşın sona erdirilmesine dönük taleplerimizi dile getirdik.

İnternette kurduğumuz "savaşa dur de" sitesine 200 bin insan giriş yaparak, işgalin ve savaşın durdurulması için oy kullandı.

1 Mart 2003'te verdiğimiz mücadeleyle dünyanın tüm halklarının sevgisini kazanan biz Türkiyeli savaş karşıtları, bundan sonra da barış yanlısı sesimizi haykırmaya devam edeceğiz.

Amerikan Emperyalizminin dün Irak'ta yaptıklarını, yarın İran'da ya da dünyanın herhangi bir bölgesinde yapmasına izin vermeyeceğiz.

Değerli Arkadaşlar, Sayın Basın Emekçileri;

Dördüncü yılını dolduran işgale karşı, dünyanın her yerinde sesini yükselten barış hareketinin Küresel Eylem Günü ilan ettiği 17 Mart'ta, bizler de başta İstanbul, Ankara ve İzmir olmak üzere Türkiye'nin her yerinde eylemde olacağız. Dünyanın dört bir yanından yükselecek barış çağrısına, en güçlü sesimizle bizler de ortak olacağız.

Bundan dört yıl önce, savaşın ve işgalin başladığı gün olan 20 Mart'ta, ilk bombanın düştüğü saat 20:00'de ise Türkiye'nin her yerinde meşalelerimizle, mumlarımızla bombaların kararttığı Irak'a ışık olmaya çalışacağız. En güçlü sesimizle, savaşa "Dur" diyeceğiz.

ABD'NİN İRAK'I İŞGALİ TÜM TÜRKİYE'DE PROTESTO EDİLDİ

ABD, Irak'ı işgalinin dördüncü yılında, ilk bombanın atıldığı 20 Mart saat 20.00'de tüm Türkiye'de protesto edildi. DİSK, KESK, TMMOB, Türk Tabipleri Birliği, Türk Dışhekimleri Birliği, Türk Eczacıları Birliği (TEB) İstanbul Barosu, İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası, İstanbul Veteriner Hekimler Odası ve çeşitli emek meslek örgütlerinin bir aydır sürdürdüğü ABD'yi protesto etkinlikleri, ilk bombanın atıldığı 20 Mart saat 20.00'de ülke çapında düzenlenen "Bir Ses Ver, Bir Işık Yak. Savaşa Dur De" etkinlikleri ile son buldu. Tüm Türkiye'de aynı saatte, binlerce kişi ışıklarla, meşalelerle, sloganlarla ABD'yi kınadı.

Ankara'da Yüksel Caddesi'nde toplanan binlerce kişi "Katil ABD, Orta Doğu'dan defol", "Katil ABD, İşbirlikçi AKP", "Katiller Halka Hesap Verecek" sloganlarıyla Sakarya Caddesi'ne yürüdü. Sakarya Meydanı'nda ortak açıklamanın TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı tarafından okunmasının ardından, Şair Mehmet Özer şiir okudu, Grup Günyüzü, Türkçe ve Arapça şarkılardan oluşan kısa bir konser verdi.

İstanbul'da da binlerce kişi Taksim Gezi Parkı'nda toplanarak Dolmabahçe'ye yürüdü. İnönü Stadı önünde örgütler adına ortak açıklama KESK Genel Başkanı İsmail Hakkı Tombul tarafından okundu.

İzmir'de Kıbrıs Şehitleri Caddesi'nde toplanan çağrıcı kuruluşların temsilcileri, üyeleri ve yurttaşların geniş katılımıyla kitlesel basın açıklaması yapıldı. TMMOB İzmir İKK Sekreteri Prof. Dr. Kamil Okyay Sındır'ın okuduğu basın açıklaması öncesinde sinevizyon gösterisi düzenlenerek Irak savaşının vahşeti gözler önüne serildi.

Eskişehir'de de "Savaşa Hayır" pankartı arkasında ellerinde meşalelerle yüzlerce kişi işgali protesto etti. KESK Binası önünde toplanan yüzlerce kişi "Savaşa Karşıyız, Hepimiz Iraklıyız", "Yaşasın Halkların Kardeşliği", "Katil ABD Ortadoğu'dan Defol" sloganları atarak Hamamyolu- Yediler girişine kadar yürüdü.

Bursa'da da TMMOB Bursa İl Koordinasyon Kurulu ve TMMOB Bursa Bileşenlerinin de katılımıyla Setbaşı Mahfel'de buluşan yaklaşık 400 kişilik grup sloganlar, alkışlar ve ışıklarla Orhangazi Parkı'na yürüdü.

Adana'da 5 Ocak Meydanı'ndan İnönü Parkı'na kadar cadde trafiğe kapatılarak yapılan meşaleli yürüyüşe yaklaşık 200 kişi katıldı.

Kırklareli'nde de 100 kişilik bir grup Cumhuriyet Meydanı'nda toplanarak işgali protesto etti.

Mersin İstiklal Caddesi'nde toplanan savaş karşıtları, "ABD, Irak'tan defol" sloganları atarak, Mersin Büyükşehir Belediyesi önüne yürüdü.

Tüm Türkiye'de gerçekleştirilen protesto etkinliklerinde TMMOB bileşenleri aktif olarak yer aldı.

ORTAK BASIN AÇIKLAMASI

Bundan tam 4 yıl önce, 20 Mart saat 20:00'de "işgal güçleri" Irak'a ilk bombayı attı. Onlar acı, gözyaşı ve ölümün ateşini yaktı; biz direnişin, isyanın hayatın ateşini yaktık. ABD ve İşgal Çetesi, devasa askeri gücün kazanacağını sandı. Yanıldılar. Onlar kaybettikçe, savaş ve işgal karşıtı güçler büyüdü. Bugün artık söyleyebiliriz ki, savaş karşıtlarının inadı, Irak Halkının direnişi, ABD'nin devasa askeri makinesini siyasi anlamda yendi. Artık işgal ve savaş çetesinin hiçbir meşruiyeti kalmadı.

Birleşmiş Milletler Sözleşmesi dahil tüm uluslararası hukuk normlarını çiğneyerek başlatılan bu savaşta, 1 milyon Iraklı hayatını kaybetti. Şehirleriyle, barajlarıyla, alt yapı tesisleriyle tüm bir ülke yıkıldı. Sokaklarında her gün bombaların patladığı, insanların yaşayacak bir yarınlarının olmadığı bir iç savaş ortamı Irak'ın kaderi haline getirildi.

Dört yıl boyunca, Irak'ta bombalanmayan, yıkılmayan yegâne yapılar, "petrol kuyuları" oldu. Savaş bezirganları bir damla daha fazla petrol için yüz binlerce insanın kanını dökmekten çekinmedi.

Biraz daha petrol, biraz daha güç uğruna yapılan bu katliama bugüne değin sessiz kalmadık, bundan sonra da sessiz kalmayacağız.

Bu akşam, Türkiye'nin her yerinde, savaşa "dur" demek için ellerinde meşaleleri, mumları ve fenerleriyle toplanmış insanlar "Savaşa ve İşgale Hayır" sloganlarını bir kez daha haykırarak, barış içinde bir dünyada, kardeşçe yaşama özlemlerini dile getiriyor.

Bizlerin bu çılgılığı tüm dünyadan yankılanıyor. Dünyanın her yerinde savaş karşıtları işgale karşı seslerini yükseltiyor. Bizler, barbarlığın ve terörün dünyanın kaderini çizmesine izin vermeyeceğiz. Çünkü bizler dünyanın ve insanlığın vicdanıyız.

Dünyanın her yanında yükselen bu barış çılgılığı, elbette gözleri petrol karasıyla körleşenlerin kulaklarına da girecektir. İşledikleri büyük suçun ızdırabı, yakalarını bırakmayacaktır.

Onların yakalarını bizler de bırakmayacağız. Hepsinden birer birer hesap soracağız. Irak'a dört yıl boyunca düşen

her bombanın, atılan her füzenin, ateşlenen her silahın hesabını verecekler.

Yalanlarla başlayan savaş, giderek Irak'ı ve tüm Ortadoğu'yu içinde çıkılmaz bir bataklığa çevirmektedir. İşgal güçleri Irak'ı derhal terk etmelidir.

Irak'ta askeri bulunan ülkeler, derhal birliklerini geri çekmelidir.

Irak'ın işgaline ortak olan ülkeler, Irak'ın tüm savaş zararlarını tazmin etmelidir.

Başta Bush ve Blair olmak üzere, işgalci ülkelerin devlet başkanları savaş suçlusu olarak yargılanmalıdır.

Sesimiz büyüdükçe ABD ve işgal güçleri kaybetmeye devam edecek. Bugün Türkiye'nin her yerinde savaşa ve işgale karşı ışık yakanlar, 15 Şubat'tan bu yana "Savaşa Dur De" sitesine girerek eyleme destek veren 200 bin kişi, dünyanın her yanında sokakları dolduran milyonlarca insan, barıştan yana seslerini birleştirdiği sürece, işgalciler değil halk kazanacak.

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK)

Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK)

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB)

Türk Tabipleri Birliği (TTB)

Türk Dişhekimleri Birliği (TDB)

Türk Eczacıları Birliği (TEB)

İstanbul Barosu

İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası

İstanbul Veteriner Hekimler Odası

Ankara Serbest Muhasebeciler ve Mali Müşavirler Odası (ASMMMO)

TMMOB, 17 MART'TA KADIKÖY'DEYDİ

“Irak’taki işgale Karşı Küresel Eylem Günü” nedeniyle tüm dünyadaki savaş karşıtlarıyla birlikte Türkiye’de de binlerce kişi 17 Mart’ta alanlardaydı. TMMOB’nin de Türkiye’nin dört bir yanından gelen üyeleriyle destek verdiği Kadıköy Mitingi’nde ABD’nin işgal topraklarındaki politikaları kınandı.

“Hepimiz Iraklıyız”, “İncirlik

kapatılsın” ve “Bush, evine dön” yazılı dövizler taşınan mitingde; “Katil ABD Ortadoğu’dan defol”, “Susma haykır, halklar kardestir”, “Katil Bush hesap ver; bugün kaç çocuk öldürdün”, “Bush’u alana Tayyip bedava” sloganları atıldı.

Binlerce savaş karşıtının toplandığı mitingde; TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, KESK Başkanı İsmail Hakkı Tombul, Avukat Nermin Kaplan, Sanatçı Mehmet Ali Alabora, Hava-İş Başkanı Atilay Ayçin ve Küresel BAK adına Şenol Karakaş konuşma yaptılar.

Miting, Bulutsuzluk Özlemi’nin konseriyle sona erdi.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı’nın 17 Mart Kadıköy Mitingi konuşması

Bu ülkenin aydınlık yürekli, aydınlık beyinli, yiğit insanları, Savaş karşıtları, işgal karşıtları, barışseverler, Yüreği emekten ve halktan yana atanlar, İşgalin dördüncü yılında, küresel eylem gününde, dünyadaki dostları ile omuz omuza durmaya gelenler, hoş geldiniz.

Hepinizi bu ülkenin mühendisleri, mimarları, şehir plancıları adına saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Derlenip dürülmesin bayraklar, safları sıklaştırmın çocuklar. Bu kavga hürriyetin kavgasıdır, bu kavga barışın kavgasıdır. Bu kavga küresel saldırıya karşı küresel direnişin ifadesidir, dik durun çocuklar.

Küresel sermaye saldırılarını sürdürüyor. Dünyada bu gün, kan var, gözyaşı var, ölüm var, açlık var, yokluk var, yoksunluk var. Ama bugün, dünyada sermayenin küresel saldırısına karşı küresel direniş var. Bugün dostların arasındayız. Bugün güneşin sofrasındayız. Bugün dünyanın bütün alanları bizim. Hoş geldiniz.

Bugün dünyada sermayenin küresel saldırısı iki yönlü işletiliyor: Birincisi sermayenin hareket alanını genişletmek için devlet yapılarının yeniden düzenlenmesi, ikincisi bu düzenlemeyi yapmayan yapamayan ülkelere açık saldırı. Irak ve Türkiye bugün bu işleyişin iki örneğidir. ABD, Irak’ta açık işgalle küreselleşme sürecini işletirken, Türkiye yeni yasal

düzenlemelerle sisteme dahil ediliyor.

Sermayenin küreselleşmesi dünya halklarına; barış, adalet, kardeşlik, özgürlük değil, aksine daha fazla yoksulluk, daha fazla işsizlik, daha fazla açlık, daha fazla savaş ve daha fazla ölüm getirmiştir. Küreselleşme en çıplak haliyle bugün Ortadoğu’dadır, Irak’tadır; küreselleşme en çıplak haliyle bugün Türkiye’de emeğin aleyhine çıkarılan yasalardadır.

Ülkemizde son yasama döneminde de gerçekleştirilen yasal düzenlemelerin çoğu sermayenin küreselleşmesinin gereksinimleri doğrultusundadır. Yapılan, ülkenin bütün olarak uluslararası sermayenin rant alanı haline getirilmesinin olanaklarını yaratmaktadır. Yapılan emeğe ve demokrasiye karşı savaş açmaktır.

ABD emperyalizmi yüzyılın felaketidir.

ABD emperyalizmi insanlığın başına gelen en büyük beladır.

Iraktaki işgalinin dördüncü yılında sonuç ortadadır. Yediyüz binin üzerinde Iraklı öldü. Ülkenin alt yapısı çöktü. İlaç, yiyecek, su gibi en temel ihtiyaçlara ulaşılamıyor.

Biz barış, eşitlik ve özgürlük istiyoruz

Biz, barışın, demokrasinin ve insan haklarının yerleşmediği bir ülkede emekçilerin haklarının korunmasının olanaklı olmadığını da biliyoruz.

Bugün barıştan yana olmak, emekten ve demokrasiden yana bütün güçlerle birlikte kapitalist küreselleşmenin yasalarla, bombalarla dünyada emekçilere karşı giriştiği savaşa karşı durmak demektir.

Bugün barıştan yana olmak, siyasal iktidarın çıkarmaya çalışacağı yasalara karşı 'emek'ten yana olmak demektir.

Bugün barıştan yana olmak, Irak'ta, Filistin'de yaşanan katliamlara karşı tüm dünyadaki barış ve demokrasi güçleri ile birlikte yan yana durmaktır.

Biz, bütün dünyada ekilen nefret tohumlarına, halklar

arasında yaratılan düşmanlığa karşı barış istiyoruz, bölge halklarıyla dostluk ve kardeşlik içinde yaşamak istiyoruz, halkların kültürel ve insani haklarına saygı gösterilmesini istiyoruz.

Biz kimliği, kültürü, dili, dini, mezhebi, görüşü ne olursa olsun, eşit haklara sahip yurttaşlar olarak yaşayabileceğimiz, bağımsız, demokratik ve barış içinde bir Türkiye istiyoruz.

Şimdi dünya halkları ile birlikte ABD Emperyalizmine ve işbirlikçilerine karşı durma zamanıdır.

Şimdi kapitalist küreselleşmenin saldırılarına karşı direnme zamanıdır.

Şimdi küresel saldırıya küresel direniş zamanıdır.

Şimdi savaşız, ölümsüz, sömürsüz başka bir dünya için ayağa kalkma zamanıdır.

Evet, biz biliyoruz: Başka bir yaşam mümkün! Başka bir dünya mümkün!

Selam olsun bugün tüm dünyada ABD emperyalizmine ve onun işbirlikçilerine karşı direnenlere.

Şimdi haydi gelin sesimizi bir kez daha çığlığa döndürelim.

Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiç birimiz.

MESLEK ÖRGÜTLERİ VE SENDİKALAR 301. MADDE İÇİN TOPLANDI

Emek-meslek örgütleri ve sendikalar Türkiye Barolar Birliği'nin çağrısıyla, TCK'nın 301. maddesine ilişkin değişiklik önerilerini tartışmak üzere bir araya geldi.

Türkiye Barolar Birliği'nde 2 Şubat 2007 tarihinde gerçekleştirilen toplantıya, TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı'nın yanı sıra Türkiye Barolar Birliği, TOBB, Türk-İş, Hak-İş, DİSK, Kamu-Sen, Memur-Sen, KESK, TİSK, TURMOB, Türkiye Noterler Birliği, Türkiye Eczacılar Birliği, TESK, Türk Dış Hekimleri Birliği, Türk Tabipleri Birliği, Türk Veteriner Hekimleri Birliği ve Türk Ceza Hukuku Derneği temsilcileri katıldı.

Toplantı sonrası yazılı bir açıklama yapıldı.

2 ŞUBAT 2007 TARİHİNDE TCK'NUN 301. MADDESİ İLE İLGİLİ TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ'NİN SİVİL TOPLUM ÖRGÜTLERİ İLE YAPTIĞI TOPLANTININ SONUÇ BİLDİRGESİ

Aşağıda isimleri yazılı meslek kuruluşları ve sendikalar, Türkiye Barolar Birliği'nin çağrısı üzerine toplanarak TCK'nın 301. maddesi üzerinde değerlendirme yapmışlar ve toplumsal barışın korunmasının önemine özellikle vurgu yaparak, bu değerlendirmeden çıkan sonuçları kamuoyu ile paylaşmaya karar vermişlerdir.

1. Katılımcı kuruluşlardan bir bölümü TCK 301. maddenin aynen kalmasını savunmuşlardır.
2. Katılımcıların büyük çoğunluğu, TCK 301. maddesinin hem düzenlenmesi hem de uygulanmasının Türkiye'nin

demokratik açılımında sorun oluşturduğu görüşünde birleşmişlerdir.

Katılan kuruluşlar öncelikle siyasi iradenin bu konuda somut bir tasarı hazırlanmasının gerekli olduğu sonucuna varmışlardır.

Ortaya çıkacak Hükümet tasarrufunu değerlendirmek ve bu çalışmalarını sürdürmek konusunda görüş birliği sağlanmıştır.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur

TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ

TÜRK-İŞ

HAK-İŞ

DİSK

KAMU-SEN

MEMUR-SEN

KESK

TURMOB

TÜRKİYE NOTERLER BİRLİĞİ

TÜRK ECZACILAR BİRLİĞİ

TESK

TÜRK DİŞ HEKİMLERİ BİRLİĞİ

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ

TİSK

TÜRK TABİPLER BİRLİĞİ

TÜRK VETERİNER HEKİMLER BİRLİĞİ

TÜRK CEZA HUKUKU DERNEĞİ

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ

BARIŞ VE KARDEŞLİK İÇİN GERGİNLİKTEN UZAK DURULMALIDIR

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, KESK Genel Başkanı İsmail H. Tombul, TTB Başkanı Gencay Gürsoy, Türk Diş Hekimleri Birliği Başkanı Celal Korkut Yıldırım, 19 Mart 2007 tarihinde "Newroz" konulu bir basın açıklaması yaptı.

Bugüne değin emekten, demokrasiden, özgürlüklerden ve barıştan yana tutum alan bizler, son haftalarda ülkemizde yaşanan kimi gelişmeler karşısında tutumumuzu bir kez daha dile getiriyoruz.

Son aylarda ülkemizde bilinçli bir biçimde gerilim tırmandırılmaya çalışılmaktadır. Özgür Gündem Gazetesinin defalarca kapatılması, DTP Yöneticileri hakkında konuşmalarından dolayı cezai kovuşturmaların başlatılması, kimi DTP İl Başkanlarının tutuklanması ve en son olarak İstanbul'da Newroz'un yasaklanması demokrasi ile bağdaştırılamayacak uygulamalardır. Bunun yanı sıra newroz sürecinde ortamı gelecek söylemlerde bulunmanın çatışmacı zemini derinleştirerek, hak ve özgürlük taleplerine katkı sunmayacağı da bilinmelidir.

Yasaklamalarla, kapatmalarla, baskılarla hiçbir çözüme ulaşamayacağı, Türkiye'nin son 25 yıllık tarihinde görülmüştür. Demokrasi ve özgürlüklerin önüne çekilen her set, şiddeti ve kaosu beraberinde getirmektedir. Dolayısıyla ülkemizdeki bu gerilimi dindirmenin ilk koşulu anti-demokratik uygulamaların derhal terk edilmesidir.

Yayın özgürlüğü, ifade özgürlüğü, siyaset özgürlüğü temel insan haklarıdır ve bu alandaki kısıtlamalar hiçbir biçimde kabul edilemez.

Kürt Sorunu'nda yıllardır yaşanan çözümsüzlüğün bir sonucu olarak ortaya çıkan bu tıkanıklık, ancak demokrasinin, özgürlüklerin ve insan haklarının genişletilmesi ve geliştirilmesiyle aşılabilecektir. Kürt Sorunu, ülkemizin demokrasi sorunudur.

Bu sorun silahların ve şiddetin gölgesinde çözülemez.

Barışın, hayatın ve baharın müjdecisi newroz, tüm halkların birarada, kardeşçe yaşama arzularının en önemli ifadelerinden biridir. Bugünün amacına uygun biçimiyle kutlanması için herkes üzerine düşeni yapmalıdır. Dolayısıyla newroz, "tırmandırılmaya çalışılan gerilimin" değil, "barış, demokrasi ve özgürlük taleplerinin" doruk noktası olmalıdır.

İsmail H. Tombul KESK Genel Başkanı
Mehmet Soğancı TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı
Gencay Gürsoy TTB Başkanı
Celal Korkut Yıldırım Türk Diş Hekimleri Birliği Başkanı

NEWROZ'DA DİYARBAKIR İKK BİLEŞENLERİ İLE TOPLANTI YAPILDI

Newroz kutlamaları için Diyarbakır'da bulunan TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, kutlamalardan sonra İKK bileşenleri ile toplantı yaptı.

Toplantıya İKK Sekreteri Semih Oktay, MMO Yönetim Kurulu Üyesi Baki Çınar ile Ahmet Sormaz (EMO), İdris Ekmen (EMO), Nedim Tüzün (EMO), Mukaddes Şamiloğulları (Gıda MO), Hakan Subaşı (MMO), Nejdet Atalay (MMO), Hamdullah Kaya (MO), M. Emin Akyıldız (OMO), M. Emin Tekin (OMO), Akif Karakoyunlu (ZMO) katıldı.

İldeki sorunların ve TMMOB çalışmalarının değerlendirildiği toplantıda, TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı Newroz törenleri ile ilgili olarak şunları söyledi:

"Zulme ve sömürüye başkaldırının simgesi Newroz ateşini; eşit, demokratik ve özgür bir Türkiye'de bir arada yaşama özlemiyle birlikte ateşlemek üzere buraya geldik. Tüm dünya halklarının barış, kardeşlik ve özgürlük bayramı Newroz'da; savaşa karşı barışı, ırkçılığa karşı halkların kardeşliğini, şiddete ve baskılara karşı demokrasiyi savunmak için buradayız. Bugünün demirci Kavalari ile yan yana, emekçi halkın beynini yiyen zalim Dehakların karşısında olduğumuzu ifade etmek için buradayız. Newroz bayramımız kutlu olsun. Biz adalet,

eşitlik ve özgürlük istiyoruz. Biz eşit, demokratik ve özgür bir Türkiye'de insanca, bir arada ve barış içinde yaşamak istiyoruz. Biz biliyoruz: biz bu ülkede demokrasinin ve barışın önünde kimlerin ve neden engel olduklarını biliyoruz. Biz bu ülkede barış olmazsa, emekçilerin, ötekilerin, mağdurların hiçbir hak elde edemeyeceklerini de biliyoruz. Biz bu ülkenin en temel sorunlarından Kürt sorununun sadece ve sadece demokratik ve barışçı yöntemlerle çözüleceğini biliyoruz. Biz bu ülkede çok kimlikli, çok kültürlü bir yaşamın mümkün olduğunu da biliyoruz. Bu ülkede barışı istemek suç sayılır. Biz bu suçu işlemeye devam edeceğiz. Hemen barış, derhal barış, şimdi barış."

KAYIT DIŞI EKONOMİ VE SOSYAL POLİTİKALAR

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, 30 Ocak 2007 tarihinde Kanaltürk'te yayınlanan "Söz Meclisi" programına katıldı. Programda, kayıtdıŐı ekonomi ve sosyal politikalar konusu ele alındı.

Tuncay Özkan: Kayıt dışı ekonomi ve sosyal politikalar konusunda neler söyleyeceksiniz? Buyurun.

Mehmet Soğancı: Öncelikle hem izleyicilere, hem de katılımcılara TMMOB adına saygılar sunuyorum. Böylesi ekonomi ağırlıklı bir konuda, çok fazla ekonomik terimleri kullanmamız şüphesiz bizden beklenmiyor. Konunun örgütümüzü ve meslek alanlarımızı ilgilendiren kısmı kadar bir çerçevede konuşmaya çalışacağım. Öncelikle belirtmekte yarar var. Kayıt dışı ekonomi konusunu mevcut, yaşanan sistemden ayrı tutarak değerlendirmek de aslında mümkün değıl.

Sözlük anlamıyla kayıt dışı ekonomi, "Devletten gizlenen, kayda geçirilmeyen/geçirilemeyen ve bu sebeple denetlenemeyen faaliyetler" olarak tanımlanabilir. Enformel ekonomi, illegal ekonomi, gayri resmi ekonomi, gizli ekonomi diye de adlandırılır.

Kayıt dışı ekonomi çeşitli açılardan önemlidir. Toplam ekonominin bir bölümü resmi kayıtlara girmediğı sürece, ekonominin gerçek boyutunu ve ekonomik büyüklüklerin durumunu belirlemek mümkün değıldir. Örneğın, kayıt dışı ekonominin yüksek olduğı ekonomilerde işsizlik oranı, kamu kesiminin büyüklüğü gibi oranların doğıru olarak saptanması mümkün değıldir ve dolayısı ile sorunlara doğıru yaklaşımlarda bulunmak da olası değıldir. Kayıt dışı ekonomide, kayıt dışı kesim, aynı zamanda vergi dışıdır. Bu da vergi kaybı anlamındadır. Kayıt dışı ekonomi kavramı, 1960'lardan itibaren literatüre girmiş ve yapısal farklılıkları nedeniyle de gizli ekonomi, el altı ekonomisi, paralel ekonomi ya da görünmez ekonomi gibi çok çeşitli isimlendirmelere uğramıştır.

Kayıt dışı ekonominin oluşumunda, ekonominin genel verimsizliğı ve yaygın işsizlik önemli etkenlerdir. Üretim sürecinde var olan genel verimsizlik düzeyi, yükümlüyü, karı arttırmaya yönelik olarak, maliyet unsurlarından tasarrufa yönelir. Bu yöneliş, vergi dairesine düşük gelir göstermek ya da beyanname vermemek şeklinde ortaya çıkar.

Kayıt dışı ekonominin, gelişmekte olan ülkelerde olumlu yanlarının olduğunu söyleyen ekonomistler de bulunmaktadır. Kayıt dışı ekonominin olumlu etkileri arasında, ekonomik hayata ve birey refahına yaptığı katkılar ileri sürülür. Kayıt dışı ekonomi, aynı anda vergi dışı ekonomi anlamına da geldiğinden dolayı, bu uygulamanın yaygın olduğı sektörde fon birikimine ve bu yolla da istihdama katkı yaptığı ileri sürülür. Kayıt dışı ekonominin her durumda kayıt içi ekonomiye rakip olmayacağı savı da kayıt dışı ekonomi lehine ileri sürülmektedir. Kayıt dışı faaliyetlerin bireysel harcanabilir gelirleri yükselterek, ekonomide canlılık yaratacağını da ileri sürenler bulunmaktadır. Ancak genel olarak

kapitalist üretim ilişkileri anlamında kayıt dışı faaliyetin özellikle emek örgütleri açısından yıkıcı etkileri de bilinen gerçekliktir.

Ülkemiz açısından kayıt dışı sadece ekonomik değıl, aynı zamanda sosyal bir sorundur. Kayıt dışı ekonominin varlığı parçalanmış bir istihdam yapısı getirmektedir. Bu durum sendikal örgütlenmeyi ve emekçilerin pazarlık gücünü zayıflatmaktadır. Ayrıca kayıt dışı ekonomi, işçi sağılığı ve iş güvenliğı haklarını zedelemekte, çalışanların kötü ve riskli ortamlarda çalışmalarına neden olmaktadır. Çalışanların sigorta primleri ödenmediğinden çalışanlar sosyal güvenlik koruması dışında kalmaktadır.

Kayıt dışı ekonomi benim inancıma göre de, siyasal iktidarlar tarafından da sistem bu şekilde devam etsin diye inadına körüklenen bir olaydır ve gerçekten Türkiye'de otuz yıldır siyasal iktidarların herhangi birinin kayıt dışı ekonomiyle mücadele programlarını gündemine alarak bunun çözümü noktasında bir çaba gösterdiğini söylemek kolay değıldir. Bugün ülkemizde kayıt dıŐılığın toplam ekonomide payının %50'lerde olduğunu artık hepimiz biliyoruz.

Sevgili Aziz Konukman Birgün'de çıkan yazısında da belirtmiş: "Kayıt dışılıkla mücadele bir başka bahara kaldı" diye. 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nda değışiklik yapılması hakkındaki kanun tasarısı mecliste. Vergi iadelerinin iptali konusu bu. Çalışanların işte yüzde 3-5 oranında değışen bir gelirini engelliyor ama, öte yandan bütün çalışan kesimlerin kayıt dıŐılığı engelleyen bir denetim mekanizması, bu madde de kaldırıldı ve bu hakikaten bir IMF politikası olarak önümüze kondu. Bu da bu siyasal iktidarın da kayıt dışılıkla mücadele noktasında bir adım atmaya niyetli olmadığını bize gösteriyor. Bir de, bu 93. madde; aynı yasada geçen bir düzenlemede de harcamanın kaynağına yönelik bildirimimin alınmasının idarenin takdirine bırakmak maddesi de bu kayıt dıŐılıktan kurtulmamayı hedeflemiş görünüyor. Evet bu madde yeniden düzenlenerek sisteme yeni bir otokontrol müessesesi getiriliyor ama kaynağını sorma işi iktidarın keyfiyetine, takdirine bırakılan bir yaklaşımı da beraberinde getirmektedir. Bu da, mevcut siyasal iktidarın da kendinden öncekiler gibi aslında kayıt dışılıkla mücadele programının olmadığını bu son günlerdeki göstergesi olarak da algılanabilir.

Kayıt dışı ekonomiyi konuşurken, yani bütün bu sistemin, ekonomik sistemin yapılanmasının ve olan biten her şeyin içinden, sanki bir cimbızla sadece kayıt dıŐılığı çekerek tartışabilmek ve konuyu anlayabilmek ya da kayıt dıŐılığı karşı tedbirleri savunuyor olmak çok kolay değıl. Aslında kayıt dışılık, 1980'lerden beri dünyada hayatı biçimleyen, şekillenen kapitalist küreselleşme sürecinin bir yansıması. Bu kapitalist küreselleşme döneminde insanların barınma hakkı, sağılık hakkı, eğitim hakkı gibi en temel haklarının bile sağlanamadığı, ama öte yandan sermaye

birikiminin giderek küçük bir zümrede tutulduğu ve böylesi bir dünya düzeninin hakim kılındığı bir çağda bir siyasal iktidarın kayıt dışılıkla mücadeleyi gündemine alsaydı bile, bunun bütün argümanlarını ve bugün burada söylenenleri yapmaya çalışsa bile, uzmanlarının söylediklerini gerçekleştirecek yasal düzenlemeleri yapsa bile, sistem bu olduğu müddetçe kayıt dışılık sona erdirilebilir mi? Sanmıyorum. Gerçekten sistemin turnak içinde devleti küçültülme politikası, kamunun her yerden elinin çektilmesi, sosyal güvenliğin, sağlığın, eğitimin artık özele devredilmesi, bir özelleştirme furusu içerisinde o sosyal devlet anlayışının bile tümüyle yok edildiği bir sistem içerisinde ve bunun tüm sonuçları emeğin aleyhine olarak ortadayken ve siyasal iktidarlar 80'den beri Türkiye'de bunu hakim kılmaya çalışırken, bizim kayıt dışılıkla ilgili konuşuyor olmamızı ben hakikaten çok ayrıntı bir konu olarak görüyorum.

Bu sistem içerisinde, o sürekli olarak sermaye lehine yapılan bütün düzenlemelerin sonucunda emekten yana olanların, emekçilerin, çiftçilerin, köylülerin, dar gelirli olanların, kamu çalışanlarının, mühendislerin, tabiplerin aleyhine bir yaşantı yol haritası yapılmışsa ve ülkenin temel sorunun işsizlik olduğu ve yoksullaşma sürecinin yaşandığı bir süreçte, kayıt dışı mücadele siyasal iktidarların gündemine gelebilir mi? Bütün bunlar gerçekten problemlidir. Yani, bir bağımlılık ilişkisi içerisinde yürütülen bir ekonomik programda gerçekten kayıt dışılık çözümlenmeye çalışılsa, bu adımlar siyasal iktidarlara atılır mı? Sanmıyorum.

Ne duruma geldi dünya, ne durumda ülkemiz sorusuna yanıt olsun diye birkaç sayı aktarmak istiyorum. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı'nın (UNDP) 2006 raporuna göre, dünyada 2,5 milyar insan günlük 2 dolar gelir düzeyinin altında yaşıyor. Bu kesim, dünya nüfusunun yüzde 40'ını oluşturuyor ama dünyanın toplam gelirinin yüzde 5'ini alabiliyor. En zengin yüzde 10'sa, toplam gelirin yüzde 54'üne sahip. 850 milyon kişi açlık ve kötü beslenmeyle karşı karşıya. 1,1 milyar kişi, temiz içme suyuna erişemiyor. Saatte 1.200 çocuk önlenebilir hastalıklar nedeniyle ölüyor. Tüm dünyadaki işsizlerin sayısı 2005 yılında 2004 yılına oranla 2,2 milyon kişi artarak 191,8 milyon kişiye ulaşmıştır. Bu tablonun sebebi kapitalist küreselleşmedir. Sosyal adaletin temel unsurlarından olan insan haklarına saygı, yeterli yaşam standardı, insanca çalışma koşulları, istihdam olanakları, ekonomik güvence bu sistemde yoktur. Türkiye'de de nüfusun % 20'si günlük 2.15 dolarla yaşıyor.

2.15 dolar gelire sahip olanların % 18'ini ise ücretliler oluşturuyor. % 58'i yoksulluğa karşı kırılganlık düzeyinde bulunuyor. Türkiye ekonomisi 2004 yılında 1966 yılından bu yana ulaşılan en yüksek seviye olan %9,9 oranında, 2005 yılında ise %7,9 oranında büyümüştür. Buna rağmen bu iki yılda istihdam artışı sadece yaklaşık %2 seviyesinde olmuştur. TÜİK Hane Halkı İşgücü Anketi 2005 sonuçlarına göre işsizlik oranımız %10,3, tarım dışı işsizlik oranımız ise %13,6'dır. İstihdamın nüfusa oranı 2005 yılında %45,9'e düşmüş, işgücüne katılım oranımız 2005 yılında %51,3'lere gerilemiştir. 2005 yılında ülkemizde toplam

istihdamın %50,1'i kayıt dışında yer almıştır.

Kısacası, bütün bunlar, kapitalist küreselleşmenin yarattığı bu durum, bu sayılar insanın algılayamadığı, şaşırıldığı, belki de sadece 5 saniye düşündükten sonra bu sonuçları ortaya çıkaran böylesi bir sisteme bir karşı çıkışın, bir karşı haykırışın mutlaka ortaya konmasını gerektiren bir ortamdır yaşanılan. Ben, ikinci turda ne yapılması gerektiği üzerinden düşüncelerimi aktaracağım. Ama şimdiden de bir mücadele çağrısında her zaman bulunuyorum. Burada önemli olan sistemdeki tüm bozukluklara karşı bir mücadeleyi geliştirebilmektir. Yoksa anlık çözümlerle işte kayıt dışılıkla üç tane yasa maddesi şu şekilde olursa bu düzeler gibi düşünmek, çok büyük bir yanlışlık olacaktır diye düşünüyorum. Bunun da, kayıt dışılık konusunun da bir sistem sorunu olduğunu, bunun dünyadaki ekonomik, kültürel, askeri, politik açılardan yaşanmakta olduğu kapitalist küreselleşme sürecinin yarattığı sistemin bir sonucu olduğunu bilmek gerekir. IMF ve Dünya Bankası direktifleriyle şekillenen, ABD emperyalizminin yön göstermesi, yol göstermesiyle ifade edilen bir düzenden bu ülkenin kendini kurtarması gerekir. Ve belki de insanların refahı, işte ülkenin aydınlık geleceğinin de belki de bundan, belki de değil esas olarak bundan geçeceğini bütün samimiyetimizle inanarak söylemek gerekir. İkinci turda bunlardan söz edelim.

Tuncay Özkan: 2. turda isterseniz yapmamız gerekenleri alalım.

Mehmet Soğancı: Ben iki yıldır Söz Meclisi programının başından beri hemen hepsine katıldım. Başka bir konuşmacının sözleri üzerine hiç konuşmadım ama bugün izinizle iki konuda düzeltme yapmak durumundayım. Sonra konu ile ilgili görüşlerimi ifade edeceğim.

Birincisi: Bir meslek örgütü olarak sorumluluklar üzerine yapılan konuşma. Ben konuşmacı gibi düşünmüyorum. Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği'nin hayata bakış ya da tavır alış noktasında bir tarzı vardır. Belki bir başka Söz Meclisi'nde emek meslek örgütlerinin hak, yetki, görev ve sorumlulukları noktası bir tartışma yapmakta da yarar var. Öylesi bir gündemli toplantıda konuyu daha detaylı anlatabiliriz. Evet Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği meslek alanları üzerinden siyaset yapar. Bu siyasetinin arkasında bilimsel raporları vardır. Emekten ve halktan yanadır ve ilkeleri vardır. Çalışmalarında kendi iç dinamikleri ile yarattığı ilkelerine inanılmaz ölçüde sahip çıkar. Öte yandan da 300 bine yakın bir üyeliği olan örgütlülüğünün bir gereği, yurttaş kimlikleri ile ülkede toplumu ilgilendiren ne kadar olumlu olumsuz gelişme varsa o konu ile ilgili yapabildiği kadar görüş belirtir, kendi pozisyonunu kamuoyu ile paylaşır. Çalışmalarında da kendini bir siyasal organizasyon olarak görmez. İktidar mücadelesi veren bir siyasal yapı olarak da görmez. Kendini de neoliberal bir sistemin tabiri olarak asla bir sivil toplum örgütü olarak değerlendirmez. TMMOB bir mesleki demokratik kitle örgütüdür. Kendini mesleki demokratik kitle örgütü olarak görür, meslek alanları üzerinden siyaset yapar ve esas itibarıyla de

yanlıklara karşı duruşunu emek ve meslek örgütleriyle birlikte görür. Biz, kendimizi bu şekilde değerlendiriyoruz.

İkinci bir konu da başbakanın söylediği söylenen “kayıt dışılıkta komşunu ihbar et.” sözü üzerine geçen tartışma üzerine. Ne kadar yanlış. Buradaki tartışma da aslında yanlış oldu. Hak arama mücadelesinde bizim savunmamız gereken düzlem “siyasetin toplumsallaştırılması” gibi bir düzlemde olmalı. Yoksa “O onu ihbar etsin, sistem içinde bireylerinin namuslu olup olmaması, beyaz eller operasyonu, en temiz insanlar yurttaşlar, arada birkaç çürük var onlar temizlenirse işlem tamam olur” mantıkları, düşünceleri safdillikten başka bir şey değildir. Siyasetin toplumsallaştırılmasının yaygın bir şekil alması gerekiyor. Öyle olması gerekir. Yoksa insanları birbirine düşürerek, kırarak, onun öbürünü ihbar etmesini sağlayarak, “Türk milleti çok ayrı bir ırktır, herkes pürü paktır, içinde üç beş tane yanlış şahıs var, onları temizlersek her şey düzelir” sözleri yanlıştır. Bu konu vatan millet Sakarya edebiyatına döner ki, tarihin hiçbir noktasında böyle bir hayat tezahür etmemiştir, böyle bir şey de olmamıştır. Bu dünyadaki kapitalist yönetim ilişkileri noktasında çerçevelenen bir noktadadır hadise. Onu bilmek gerekir. Ona müdahil olmak için de siyasetin toplumsallaştırılması diye bir kavramın yaygınlaştırılması lazım. İşte TMMOB örneğin, kendi meslek alanları üzerinden ve iki yıllık bir çalışma döneminde 200’e yakın etkinlik yapınca belki de bunları kendi açısından gerçekleştirmiş oluyor. Az önce söylenen bir sözü de kendi örgütüm adına asla kabul etmem. Emek ve meslek örgütleri görev ve sorumluluğunun altında kaldı denildi. Üzerimizde bir görev vardı da, “biz onun altında kaldık” diye bir sözü de asla kabul etmem. Arkadaşların ve birliğe bağlı odanın yöneticilerinin her biri her konuda, fiili olarak önümüze çıkan durumda, her gelişen sosyal olayda örgütümüzün ilkeleri doğrultusunda tavır almaktadırlar. Konuşmacının sözü sadece kendisini ve kendi örgütünü bağlar diye konuşuyorum.

İkinci turda konumuza döndüğümde şunları da söylememiz gerekir: Evet kayıt dışı siyasetle ilişkili bir iştir. Kayıt dışı ekonomi sistemle ilişkili bir iştir. Evrensel insan haklarını ortadan kaldırmaktadır. Bu ülkede istihdamın yüzde 50’si kayıt dışıdır, resmi rakamlara göre ekonominin yüzde 50’si kayıt dışı ekonomi ile oluşmaktadır.

Evet özetleyelim: kayıt dışı emeğin örgütlenmesini ortadan kaldırıyor. Kendi meslek alanımızla birebir ilgili konu; kayıt dışı istihdam, iş sağlığı ve iş güvenliğini ortadan kaldırıyor. Hatta demokratik yapılanmayı da tehdit ediyor. Buradaki konuşmacıların ortaklaştığı konular bunlar. Özellikle altını çizmemiz gerekir: %50 kayıt dışı ekonomi ve kayıt dışı istihdam kapitalist üretim ilişkilerinin doğurduğu bir sonuçtur. Şimdi ne yapmalı? Bu konuda da her sorunda olduğu gibi bir meslek örgütüne ikili bir görev düşmektedir. İkili bir çalışmayı bir arada yürüten bir anlayışı yaşama geçirmek zorundayız. Sosyal devlet, sosyal adalet anlayışını geçen programların birinde detayları ile görüşmüştük. Öncelikle sosyal devlet, sosyal adalet taleplerini her ortamda yükseltmek zorundayız. Anayasa’da cümlelerle yazılı olan ve en

temel insan hakkı olarak görülen sağlık hakkını, eğitim hakkını, barınma hakkını savunmak gerekir. Bunun için bu hakların elde edilmesi ve geliştirilmesi için mücadele etmek, her ortamda dilendirmek ve defalarca anlatmak gerekiyor. Sosyal politikaların hayata geçirilmesini talep etmek gerekiyor. Sosyal politikaların hayata geçmesini talep etmek gerekiyor. Bir yazardan alıntı yapayım. Diyor ki; “sosyal politika, sosyal barışı ve sosyal refahı sağlama ve geliştirme doğrultusunda toplumun farklı sınıf ve katmanları arasında aşırı sosyal ve ekonomik dengesizlikleri yumuşatmayı böylece toplumsal patlamaları engellemeyi amaçlayan tedbirler bütünüdür. Bir başka bakıştır bu, doğrudur. Ama bizim bu tespite rağmen bile sosyal politikaları savunuyor olmamız gerekir. İşte, kamu çalışanının, emekçinin, esnafın, köylünün durumu ortada. Hak ve taleplerini savunmamız gerekir. Tabiplerin, mühendislerin, mimarların taleplerini savunmamız gerekir. Meslek örgütü sorumluluğumuzla söylüyoruz bunları. Ama bunlar yetmiyor. Yetmez. Esas yapmamız gereken bir iş var. Bu dünyada 80’li yıllardan sonra, tüm dünyada kapitalizmin bunalımını aşması noktasında yaratılan bir yeni dönem, bir yeni dünya düzeni, adı kapitalist küreselleşme. İşte bununla mücadele etmek gerekir. Geçen programların birinde çok detaylı konuşmuştuk bunları. Kapitalist küreselleşmenin demagojik argümanlarına karşı ne yapılıyor ise işte emek ve meslek örgütlerine tam da bu noktada bir görev düşmektedir. Kapitalist küreselleşmenin ideologlarının demagojik saldırılarına karşı ideolojik karşı duruşları gerçekleştirmemiz lazım. 30 yıl önce söylüyorlardı. Hani üretim dolu, tüketim dolu, refah dolu günler yaşayacaktık. Sınırlar kalkacaktı, çevreye duyarlı, bolluk içinde bir dünyada yaşayacaktık. İşte 30 yıl sonra gelinen nokta. Az önce onlarca rakam söyledik. Kapitalist küreselleşmenin tüm dünyada yarattığı toplumlararası ya da sınıflar ve katmanlar arası ya da ülkelerarası inanılmaz derin uçurumlardır. Savaşlar, işgaller, enerji savaşları, yakın da su savaşları belki de, yarattığı işte budur. Bunlar bu kapitalist küreselleşmenin yeni liberal ekonomik sistemlerinin yarattığı bir dünyadır.

İşte tam da bu noktada ormanından, tarımından, kentinden, sanayisinden, enerjisinden, gıdasından, mimarlığından, çevresinden, madenine kadar o geniş alanda mesleki faaliyet yürüten bireylerden oluşan bir meslek örgütüne TMMOB’ye gerçekten çok büyük görevler ve sorumluluklar düşmektedir. Biz bu görevlerin bilincindeyiz. Biz emek mücadelesinin yanı sıra ve aynı zamanda bu ülkede bir özgürlükler ve haklar mücadelesinin, bir demokrasi mücadelesinin birlikte yürütülmesinin gerekli olduğunun bilincindeyiz. Bilmemiz gereken, inanmamız gereken ve belki de uğruna çok çaba göstermemiz gereken cümle şudur: “Başka bir yaşam mümkündür”. Bu bütün insanlık için geçerlidir. Bu çağda da geçerlidir. Önemli olan emek ve meslek örgütleri içinde çalışan, farklı siyasal yapılarla duran arkadaşlarımızın aydınlık bir gelecek için düşünenlerin, bu inancı asla kaybetmemeleri gereklidir. Israrla ve ısrarla “Başka Bir Yaşam Mümkündür” sözünü söylemek ve bunun gereğini yapmak gerekir diye düşünüyoruz.

İzleyicilerimize saygılar sunuyorum.

KALKINMA AJANSLARINA “DUR” DEDİK

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, TMMOB tarafından Kalkınma Ajanslarının Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle açılan davada; Danıştay'ın yürütmeyi durdurma ve Anayasa Mahkemesi'ne başvurulması kararı vermesi üzerine 22 Şubat 2007 tarihinde bir basın açıklaması yaptı.

KALKINMA AJANSLARINA “DUR” DEDİK

TMMOB'nin Kalkınma Ajanslarının Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle açtığı davada, Danıştay yürütmeyi durdurma ve Anayasa Mahkemesi'ne başvurulması kararı vermiştir.

Türkiye'nin yatırım ve kalkınma stratejisini temelden değiştirmeye yönelik girişimleri içeren ve çok uluslu şirketlerin/gelişmiş ülkelerin çıkarını gözeterek yapıyla 5449 sayılı Yasa ile kurulan Kalkınma Ajansları için Anayasa Mahkemesi yolu görünmüştür.

Danıştay, Kalkınma Ajansları Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle açtığımız davada yürütmenin durdurulmasına ve 5449 Sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun'un Anayasa Mahkemesi'ne götürülmesine karar vermiştir.

Kalkınma ajansları, Anayasa'da bir düzenleme yapılmaksızın Anayasa'nın çizmiş olduğu yönetsel yapı tablosuna uygun olmayan farklı bir model olarak gündeme gelmiştir.

5449 Sayılı Kalkınma Ajansları Kanunu; Türkiye'nin yatırım ve kalkınma stratejisini temelden değiştirmeye yönelik girişimleri içeren ve çok uluslu şirketlerin/gelişmiş ülkelerin çıkarını gözeterek bir yapıya sahiptir. Yasanın birçok maddesi belirsizlik içermekte ve keyfiliğe olanak

tanımaktadır. Söz konusu yasayla kurulan kalkınma ajansları, ulusal kalkınma planına atıfta bulunulmadan ve ulusal kalkınma planı ile bağlantı zorunluluğu getirilmeden bölge plan ve programlarının uygulanması konusunda yetkili ve görevli kılınmıştır. Kamu yararı yerine bölgelerarası rekabet ön plana çıkarılmıştır.

Ülkemizin kalkınma planlarının; bilim, teknoloji, yenilenme ve sanayileşme politikaları temellerine oturtulmasını ve ülkemizin tüm alanlarda ve tüm sektörlerde kendi ulusal planlarını yapmasını zorunlu gören TMMOB; küresel şirketlerin/gelişmiş ülkelerin her türlü denetimden uzak yatırımlarını gerçekleştirmek üzere “ülkemizdeki taşeronu” durumuna gelebilecek “ajans” olgusunu ve yeni/dış dayatmalı “bölgesel kalkınma stratejisi”ni bağımsızlık, demokratik katılımçılık, toplumsal çıkar ve kamu yararı ilkelerine aykırı görmektedir.

TMMOB, sermaye çevrelerinin değil halkın/toplumun çıkarı ve kamu yararı için yasa çıkarılması talebini sahiplenmek amacıyla, ulusal düzeyde planlı kalkınma yönetimini benimseme yerine, ülkesel/bölgesel/yerel yatırım kararlarını verme ve öncelikleri belirleme hakkının sermayeye devredilmesine karşı çıkmış ve bu amaçla konuyu yargıya taşımıştır.

TMMOB, toplumun çıkarları için bu alandaki hukuksal mücadelesini sürdürecektir. Yargı kararlarının takipçisi olacaktır.

TMMOB, TRT RADYO 1'DE KALKINMA AJANSLARI İLE İLGİLİ GÖRÜŞ BİLDİRDİ

Radyo 1'de 2 Mart 2007 tarihinde yayınlanan “Odak Noktası” programına katılan TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Baki Remzi Suiçmez, kalkınma ajanslarının sakıncalarına dikkat çekti ve TMMOB'nin bu konudaki görüşlerini aktardı. Kalkınma Ajansları Yönetmeliği ile ilgili TMMOB'nin açtığı davada, Danıştay'ın verdiği yürütmeyi durdurma ve dosyanın Anayasa Mahkemesi'ne gönderilmesi kararını hatırlatan Suiçmez, “TMMOB, bu konuda bir yol açtı. Yüksek Yargı'nın vereceği kararlara herkes saygı göstermek zorunda” dedi.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Onuncu Dairesince, davalı idarenin savunması alındıktan sonra incelenmesine karar verilen yürütmenin durdurulması istemi, savunmanın geldiği görülmekle yeniden incelendi, gereği görüldü :

Uyuşmazlıkta uygulanacak kural niteliğinde olan ve 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanununun 3 üncü, 8 inci maddelerinin ve Geçici 2 nci maddenin, Anayasa'nın Başlangıç Kısımına, 2 nci, 11 inci, 123 üncü, 126 ncı ve 127 nci maddelerine aykırı olduğu kanısına ulaşılması nedeniyle Dairemizce Anayasa Mahkemesine başvurulmuş olup, Anayasa'ya aykırı olduğu sonucuna varılan Yasa hükmüne dayanılarak düzenleme yapan Bakanlar Kurulu Kararının da hukuka aykırı olduğu sonucuna ulaşılmaktadır

Açıklanan nedenlerle, olayda 2577 sayılı idari Yargılama Usulü Kanunu'nun değişik 27 inci maddesinde öngörülen ve yürütmenin durdurulmasına karar verilebilmesi için gerekli olan koşulların gerçekleştiği anlaşıldığından, 6.7.2006 tarih ve 26220 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan "Bazı Düzey 2 Bölgelerinde Kalkınma Ajansları Kurulmasına Dair 2006/10550 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının", Anayasa Mahkemesince karar verilinceye kadar veya Anayasa Mahkemesince beş ay içinde karar verilmemesi halinde bu süre sonunda dosyadaki bilgi ve belgeler esas alınarak yeniden bir karar verilmek üzere yürütülmesinin durdurulmasına 14.3.2007 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye	Üye
Mehmet	Ahmet	Cem	Nüket	İbrahim
ÜNLÜÇAY	BAŞPINAR	ERBÜK	YOKLAMACIOĞLU	BERBEROĞLU

2Ö.A. / 15.3.2007

İTİRAZ YOLU İLE ANAYASA MAHKEMESİNE BAŞVURULMASI KARARI

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği vekilleri Av. Nurten Çağlar Yakış, Av.Nurçil Soykut tarafından, 6.7.2006 tarih ve 26220 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan “Bazı Düzey 2 Bölgelerinde Kalkınma Ajansları Kurulmasına Dair 2006/10550 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının” iptali ve yürütülmesinin durdurulması ile bu Bakanlar Kurulu Kararının dayanağı olan 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanunun; ajansların kuruluşunu düzenleyen 3 üncü maddesinin, kalkınma kuruluna ilişkin 8 inci maddesinin, istihdam edilecek azami personel sayısını düzenleyen Geçici 2 nci maddenin Anayasaya aykırılığı nedeniyle iptali için Anayasa Mahkemesine başvurulması istemiyle Başbakanlığa karşı açılan davada, 5449 sayılı Yasanın Anayasaya uygun olup olmadığı konusu incelenip, gereği görüldü:

idare hukukunun genel ilkelerine göre, iptal davası açılabilmesi için gerçek veya tüzel kişiler ile dava konusu işlem arasında “menfaat” ilişkisinin varlığı yeterli bulunmaktadır. Nitekim, 2577 sayılı idari Yargılama Usulü Kanununun 2 nci maddesinde iptal davaları; “(iptal: Ana. Mah.nin 21.9.1995 tarih ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8,6,2000-4577/5 mel.) idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan” davalar olarak tanımlanmıştır.

Kalkınma Ajansları adıyla yeni bir idari teşkilatlanmayı öngören 5449 sayılı Yasanın, Anayasa’ya aykırı olduğunu öne süren davacı Odalar Birliği, “Bazı Düzey 2 Bölgelerinde Kalkınma Ajansları Kurulmasına Dair 2006/10550 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının” bütününe iptali istemiyle bu davayı açmıştır.

6235 sayılı Kuruluş Yasasının 1 inci maddesinde, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olduğu belirtilen, Ana Yönetmeliğinin 3 üncü maddesinde de, kamu ve ülkenin çıkarlarının korunması, amaçları arasında sayılan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin, iptali istenilen düzenlemeyle menfaat ilişkisi olduğu konusunda duraksama bulunmamaktadır.

I - 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanunun Bu Davada Uygulanacak Hükümleri:

Dava konusu edilip iptali istenilen “Bazı Düzey 2 Bölgelerinde Kalkınma Ajansları Kurulmasına Dair 2006/10550 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının”, 5449 sayılı Yasanın 3, 8 ve Geçici 2 nci maddeleri dayanak gösterilerek hazırlandığı, 1 inci maddesinde, kalkınma ajansının kuruluş ve merkezine; 2 nci maddesinde, kalkınma kurulunun yapısı ve oluşumuna; 3 üncü maddesinde, kalkınma kurulunun teşkiline; 4 üncü maddesinde, kalkınma kurulu üyeliğine; 5’inci maddesinde azami personel sayısına ilişkin hususların düzenlendiği anlaşılmaktadır.

Dava konusu Bakanlar Kurulu Kararının içeriği ve niteliği dikkate alındığında bu davada; 5449 sayılı Yasanın 3 üncü, 8 inci ve Geçici 2 nci maddelerinin uygulanması gereken kurallar olduğu açıktır.

II- 5449 sayılı Yasanın, Davada Uygulanacak Kurallarına İlişkin Anayasa’ya Aykırılık Gerekçeleri:

1.- 5449 sayılı Yasanın 3 üncü Maddesinin Anayasa’ya Aykırılık Gerekçesi;

Avrupa Birliğinin bölgesel düzeyde uyguladığı müktesebata uyum çerçevesinde; istatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması çalışması sonucunda, 22 Eylül 2002 tarih ve 24884 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2002/4720 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla “Düzey 1” olarak 12, “Düzey 2” olarak 26, “Düzey 3” olarak da Türkiye’deki 81 il, İstatistiki Bölge Birimi olarak belirlenmiştir.

Kalkınma ajanslarının teşkilat yapısına ilişkin temel düzenleme de, 5449 sayılı Yasanın, “Tanımlar” başlıklı 2 nci ve ajansların kuruluşuna ilişkin “Kuruluş” başlıklı 3 üncü maddeleri ile yapılmıştır.

Anayasanın başlangıç bölümünde, “egemenliğin kayıtsız şartsız Türk Milletine ait olduğu ve bunu millet adına kullanmaya yetkili kılınan hiç bir kişi ve kuruluşun, bu Anayasa’da gösterilen hürriyetçi demokrasi ve bunun icaplarıyla belirlenmiş hukuk düzeni dışına çıkamayacağı” belirtilmekte; 2 nci maddesinde, Türkiye Cumhuriyetinin başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olduğu vurgulanmakta; 5 inci maddesinde de, Türk Milletinin bağımsızlığını ve bütünlüğünü, ülkenin bölünmezliğini korumak Devletin temel amaç ve görevleri arasında sayılmaktadır.

Öte yandan, Anayasa’nın idarenin esaslarını düzenleyen 123 üncü maddesinde; idarenin kuruluş ve görevleriyle bir bütün olduğu ve kanunla düzenleneceği, idarenin kuruluş ve görevlerinin, merkezden yönetim ve yerinden yönetim esaslarına dayanacağı belirtilmektedir.

Anayasanın “Merkezi İdareler” başlıklı 126 nci maddesine göre; Türkiye, merkezi yönetim kuruluşu yönünden coğrafya

durumuna, ekonomik koşullara ve kamu hizmetlerinin gereklerine göre illere, iller de diğer kademeli bölümlere ayrılmakta, illerin yönetimi “yetki genişliği” esasına dayanmakta olup, birden çok ili içine alan teşkilatın ancak kamu hizmetlerinin görülmesinde verim ve uyum sağlamak amacıyla merkezi idare olarak kanunla kurulmasına olanak tanınmaktadır.

Anayasanın mahalli idarelere ilişkin 127 nci maddesinde ise, yerel yönetimler; il, belediye ya da köy halkının yerel ortak gereksinimlerini karşılamak üzere, kuruluş ilkeleri yasayla belirlenen, yasada gösterilen karar organları seçmenlerce seçilerek oluşturulan kamu tüzelkişileri olarak tanımlanmakta, yerel yönetimlerin kuruluş, görevleri ve yetkilerinin, yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği, merkezi yönetimin, yerel yönetimler üzerinde, yerel hizmetlerin idaresinin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve yerel ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla, yasada belirtilen esas ve usullere göre idari vesayet yetkisine sahip olduğu hükmü yer almaktadır.

Görüldüğü gibi, Anayasa’da, tekil devlet modelinin idari teşkilatlanmadaki temel ilkeleri, “merkezden yönetim”, “yerinden yönetim” ve bunları tamamlayan “idarenin bütünlüğü” olarak belirlenmiş, tekil devlet modeli ile bağdaşmayan “bölgesel yönetime” yer verilmemiştir.

Anayasaya göre, merkezi idarenin birden çok ili içine alacak şekilde teşkilatlanması mümkündür. Ancak, 5449 sayılı Yasa ile yapılan düzenlemede, kalkınma ajansları merkezi yönetimin hiyerarşik denetimine tabi tutulmamakta; merkezi idarenin taşra birimi olmadıkları anlaşılan ajanslar, merkezi idare dışında bölgesel tüzel kişiler olarak teşkilatlandırılmaktadırlar.

Ayrıca, 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanunla, bölgesel esaslara göre ve özel sektörün katılımıyla kalkınma ajansları adıyla kurulacak yeni idari teşkilatın kamu tüzel kişileri olarak nitelikleri ve merkezi idare ile ilişkileri belirlenmeden, özel hukuk hükümlerine tabi tüzel kişiliğe sahip oldukları belirtilmekle yetinilmiştir.

Bu durumda, 5449 sayılı Yasanın, kalkınma ajanslarını tanımlayan ve kuruluşunu belirleyen 3 üncü maddesinin; Anayasanın başlangıç kısmında belirtilen ilkelere ve 123 üncü, 126 ncı ve 127 nci maddelerinde belirtilen “idarenin bütünlüğü”, “idari vesayet”, “yetki genişliği” ilkelerine aykırı yapı oluşturduğu sonucuna ulaşılmakta olup, Yasanın Anayasa’ya aykırı olduğu kanısına varılmaktadır.

Anayasanın herhangi bir hükmüne aykırı bir düzenlemenin ise, Anayasanın 2 nci maddesinde belirtilen “hukuk devleti”, 11 inci maddesinde yer alan, “Anayasanın üstünlüğü ve bağlayıcılığı ile kanunların Anayasaya aykırı olamayacağı” ilkeleri ile çelişeceği ortadadır.

2.- 5449 sayılı Yasanın 8 inci maddesi ile Geçici 2 nci Maddenin Anayasa’ya Aykırılık Gerekçesi;

5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanunun, dava konusu Bakanlar Kurulu Kararı ile ilgili 8 inci ve Geçici 2 nci maddeleri de, bu Yasa ile getirilen ve Anayasaya aykırı olduğu kanısına varılan yapılanmanın içeriğini oluşturduklarından, “1- 5449 sayılı Yasanın 3 üncü maddesinin Anayasaya Aykırılık Gerekçesi” başlığı altında belirtilen gerekçeyle Anayasaya aykırı bulunmaktadır.

III-SONUÇ ve İSTEM

Açıklanan nedenlerle ve bir davaya bakmakta olan mahkemenin, o dava sebebiyle uygulanacak bir kanunun Anayasa’ya aykırı olduğu kanısına götüren görüşünü açıklayan kararı ile Anayasa Mahkemesine başvurulması gerektiğini düzenleyen 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun’un 28 inci maddesinin 2 nci fıkrası gereğince, yukarıda açıklanan gerekçelerle;

25.1.2006 tarih ve 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanunun:

- 1)- 3 üncü maddesinin; Anayasanın başlangıç kısmına, 2 nci, 11 inci, 123 üncü, 126 ncı ve 127 nci maddelerine,
- 2)- 8 inci maddesinin; Anayasanın başlangıç kısmına, 2 nci, 11 inci, 123 üncü, 126 ncı ve 127 nci maddelerine,
- 3)- Geçici 2 nci Maddenin; Anayasanın başlangıç kısmına, 2 nci, 11 inci, 123 üncü, 126 ncı ve 127 nci maddelerine,

Aykırı olduğu kanısına ulaşılması nedeniyle Anayasa Mahkemesine başvurulmasına; bu kuralların Anayasa’ya aykırılığı ve uygulanması durumunda giderilmesi güç ve olanaksız zararlar doğurabileceği gözetilerek esas hakkında karar verilinceye kadar yürürlüğünün durdurulmasının istenilmesine, dosyada bulunan belgelerin onaylı bir örneğinin Anayasa Mahkemesi Başkanlığı’na gönderilmesine 14.3.2007 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye	Üye
Mehmet	Ahmet	Cem	Nüket	İbrahim
ÜNLÜÇAY	BAŞPINAR	ERBÜK	YOKLAMACIOĞLU	BERBEROĞLU

MTA'NIN JEOTERMAL SAHALARIN KULLANIM HAKLARININ DEVREDİLMESİNE İLİŞKİN İHALESİNDE YÜRÜTMİYİ DURDURMA

TMMOB'nin, Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü'nün uhdesinde bulunan 11 adet saha ve 3 kuyunun kullanım haklarının devredilmesine ilişkin ihalenin iptali ve yürütmenin durdurulması için açtığı davada, Ankara 15. İdare Mahkemesi yürütmeyi durdurma kararı verdi.

TMMOB, Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü tarafından 11.10.2006 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan "Jeotermal Sahaların/Kuyuların Kullanım Haklarının Devredilmesine İlişkin İhale" ilanının ve 22.11.2006 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan bu ihalenin düzeltilmesine ilişkin zeyilnamenin iptali ve dava sonuna kadar yürütmenin durdurulması istemiyle

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, Ankara 15. İdare Mahkemesi'nin MTA'nın jeotermal saha ve kuyular için açtığı ihaleye ilişkin yürütmeyi durdurma kararı üzerine 18 Şubat 2007 tarihinde bir basın açıklaması yaptı.

Ankara 15. İdare Mahkemesi, Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü'nün 11 adet jeotermal saha ve 3 adet jeotermal kuyunun kullanım haklarının devredilmesine ilişkin ihalesinin iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle açtığımız davada yürütmeyi durdurma kararı vermiştir.

Siyasal iktidarın, günü geçiştirecek tedbirlerle "nereden olursa olsun yeter ki para gelsin" anlayışıyla, stratejik önemine, kamu yararına bakmadan ihale ettiği jeotermal sahaların kullanım hakkını devretmesinin yanlış olduğu yargı tarafından da ifade edildi. Maden Kanunu kapsamı dışında bırakılan jeotermal kaynaklar ve sahalarla ilgili Kanun Teklifi TBMM gündeminde beklerken, konuya ilişkin yasal düzenlemeler tamamlanmadan, jeotermal kaynakların devrine ilişkin ihale açılması, Ankara 15. İdare Mahkemesi'nce hukuka, kamu yararına ve hizmetin gereklerine aykırı bulundu.

Kamusal bir varlığın devrine ilişkin yasal bir yetki olmaksızın yapılacak ihale kamu yararına aykırıdır..

Anayasa'nın 168. maddesinde; "Tabii servet ve kaynaklarımızdan olan jeotermal kaynaklar devletin hüküm ve tasarrufu altında olup bu kaynakların devri, aranması, işletilmesi kanunun açık iznine bağlıdır." der.

Anayasa'nın bu açık hükmüne karşın jeotermal kaynaklar ve mineralli sular konusunda bugüne kadar bu maddede belirtilen esaslara uygun bir yasal düzenleme yapılmamıştır. Aynı bir yasal düzenleme getirilemediği için jeotermal kaynaklar, Haziran 2004'de yürürlüğe giren 5177 sayılı Maden Kanunu'nda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun'un

Ankara İdare Mahkemeleri'nde dava açmıştı. Ankara 15. İdare Mahkemesi, dava konusu işlemin hukuka aykırılığının açık olduğuna ve uygulanması halinde telafisi güç zararlar doğabileceğine hükmederek, yürütmeyi durdurdu.

TMMOB tarafından açılan davanın dilekçesinde, Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü'nün ihale yoluyla kullanım haklarını 30 yılına devretmeyi düşündüğü alanların devletin hüküm ve tasarrufu altında olan stratejik öneme sahip jeotermal alanlar olduğu kaydedilerek, "MTA'nın bulucusu olduğu saha ve kuyuların kullanım hakkını devir yetkisi olmadığı" ifade edildi.

YARGI, JEOTERMAL SAHALARI DEVRETMEK İSTEYEN SİYASAL İKTİDARA GEÇİT VERMEDİ

bazı maddelerine ekler yapılarak yeni bir yasal düzenleme yapılmaya kadar boşluk doldurulmaya çalışılmıştır.

Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü'nün ihale yoluyla kullanım haklarını 30 yılına devretmeyi düşündüğü alanlar, devletin hüküm ve tasarrufu altında olan stratejik öneme sahip jeotermal alanlardır. Söz konusu saha ve kuyular, jeotermal kaynaklar yönünden yasal düzenleme yapılmadan, sürecin ne şekilde işleyeceği belirlenmeden ihale edilmek istenmiştir. Kamu kaynakları kullanılarak ortaya çıkarılmış olan yeraltı zenginliklerimiz bu şekilde dağıtılırken sınırsızlık bir keyfilik, akıl almaz bir kuralsızlık içinde davranılmaktadır.

Siyasal İktidar, bu yaklaşımıyla söz konusu sahaların yönetilemez, sürdürülebilir bir biçimde işletilemez ve büyük olasılıkla da kısa sürede yenilemez duruma gelmesine neden olacağını farkında bile değildir.

Enerji üretim ve kullanım teknolojilerine ilişkin alınacak yatırım kararları ileriye dönük değiştirilemez etkiler yaratır. Jeotermal kaynakların nasıl korunacağı, nasıl işletileceğine ilişkin yasal düzenleme henüz yapılmamışken kaynakların ekonomik ve politik kararlar sonucunda devredilmeye çalışılması doğal kaynaklarımızda geri dönülmez zararlara yol açacaktır.

TMMOB tüm yanlış uygulamalara karşı ve doğru bildiği her konuda yargıya gidecektir. Siyasal iktidar yargı kararını anlamaya çalışmalıdır.

Mehmet Soğancı
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı